

PASSA

TYGODNIK SĄSIADÓW

URSYNÓW • MOKOTÓW • WILANÓW • LESZNOWOLA • PIASECZNO • KONSTANCIN - JEZIORNA

3 marca 2022 czasopismo bezpłatne Nr 9 (1100)

www.passa.waw.pl

PRACOWNI
KUCHAREK SZEŚĆ

Zamów on-line na
www.kucharekszesc.pl

Zamów telefonicznie
(22) 855 00 55

Obiekty Sportowe
SGGW
Zapraszają

Czyt. str. 3

Warszawa trzyma z Ukrainą!

Czyt. str. 2, 4, 5, 6 i 10

FOT. URZĄD M. ST. WARSZAWY

Pogawędka o Ursynowie...

Marzec w „Alternatywach”

Startuje Veturilo

Czyt. str. 8

Czyt. str. 9 i 15

Czyt. str. 6

Czyżby Dudy w miech?

cję i monteskiuszowski trójpodział władzy, który tak chętnie pomagał w Polsce zlikwidować. No cóż, jak trwoga, to do Boga. Jeszcze niedawno i pan prezydent, i cna parafianka Beata Szydło, i skazywany za kłamstwa Mateusz Morawiecki robili, co mogli, żeby skłócić Polskę z Unią Europejską. I z jakim uporem władcy naszego kraju czepiali się nogawki awanturnika Donalda Trumpa, który niemalże bił brawo tak mu imponującemu Wowie Putinowi! A dziś – wszyscy oni kłaniają się nisko przewodniczącej Komisji Europejskiej – Ursuli von der Leyen i prezydentowi USA z prawdziwego zdarzenia – Joe Bidenowi, podejmującymi historyczne decyzje wobec napaści Rosji na Ukrainę. Przeciwno rosyjskiemu bandycie, wspomaganemu przez bandytę białoruskiego Alaksandra Łukaszenkę, którego były marszałek Senatu Stanisław Karczewski uznał za „ciepłego człowieka”, powstał teraz cały świat. I już wobec całego świata nasi wielkorządcy nie mogą robić dobrej miny do złej gry, jaką była chociażby próba usunięcia z Polski – działającej według amerykańskiego modelu telewizji, która przeciwstawiała się coraz mocniej narzucanym przez władzę państwową – iście ruskim wzorom.

Jakoś naszym propagandystom już nie przeszkadza, że Ursula von der Leyen to Niemka. A przecież łatką kompromitującej „niemieckości” usiłowano przypiąć niedawnemu przewodniczącemu Rady Europejskiej Donaldowi Tuskowi i kopano zgłoszonego już do Nagrody Nobla najstarszego w Polsce społecznika – naszego sąsiada z Ursynowa – Jurka Owsiaaka... Ataki na niego pojawiały się chociażby w

chwycić dudy w miech – to znaczy zrezygnować z jakiegokolwiek działania ze strachu przed poniesieniem konsekwencji. Swego czasu w formie poetyckiej stan ten w warunkach wielkiego przełomu nader trafnie opisał Konstanty Ildefons Gałczyński: „Gdy wieje wiatr historii, ludziom – jak pięknym ptakom – rosną skrzydła, natomiast trzęsą się portki pęta-kom”. Tak to sobie, marginesowo, przypominałem, mając jednocześnie świadomość, iż w czasach komunikacji internetowej z sieci na pewno nic nie uleci. Dlatego doskonale pamiętam, że to prezydent RP Andrzej Duda próbował w 2018 skokietować podkarpacką publiczność w Leżajsku, poddając Unię Europejską krytyce. „Mamy prawo do tego, aby się sami rządzili i decydować o tym, w jaki sposób będziemy naprawiali zbutwiałe i gryzione starymi systemowymi rozwiązaniami instytucje w Polsce – powiedział, określając jednocześnie Unię mianem „jakieś wyimaginowanej wspólnoty, z której dla nas niewiele wynika”.

pan prezydent za nic miał w tym momencie podpisane przez Polskę traktaty i zapewne kolejny raz usiłował przypodobać się swemu idolowi Jarosławowi Kaczyńskiemu. Pijąc do starych rozwiązań systemowych, miał być może na myśli demokra-

suto dofinansowywanych przez spółki skarbu państwa prorządowych tygodników.

Putin wyrządza wielką krzywdę nie tylko Ukrainie, lecz również własnemu narodowi, który na skutek międzynarodowych sankcji i tak już ledwo żyje. Ale i obywatele Polski nie zapominają, w jakie kłopoty na odcinku współpracy z Unią wprowadził nas zadufany w sobie pan Morawiecki, dokładając kolejnych kłopotów swoim „polskim nieładem”. Putinowi przyszło do głowy, żeby przeciw wolnemu światu postać wojsko. U nas wolnościowe zrywy pacyfikowała ostatnio policja,

wspomagana – niestety – przez mieniących się ultrapatryotami bandziorów.

W Rosji posłuszni wykonawcy upowszechnili nawet (o czym wspominałem tydzień temu) śpiewaną przez dzieci piosenkę na cześć planującej inwazję Ukrainy Putina. A refren tej piosenki kończy się – jakże złowrogo teraz brzmiącymi słowami – „Diadia Wowa, my z tobą!” Wujku Wowa, jesteśmy z tobą! No cóż, posłane na ukraiński front nieco starsze dzieciaki otwierają szeroko oczy ze zdumienia, zadając sobie pytanie: gdzie my jesteśmy i po co nam to było... Zdaje się, że na

podobną modłę – jak ów dziecięcy chór – chciałby wychowywać polskie dzieci minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek, który poza wszystkim usiłuje wprowadzić w polskich szkołach klimat gogolowskiego „Rewizora”, czyli paraliżujący strach przed władczą biurokracją. A to kolejny ruski wzór.

Obecne, jakże dramatyczne wydarzenia stanowią najlepszą naukę dla społeczności międzynarodowej w ogóle i dla Polaków w szczególności. Niech wszelkiej maści nacjonaliści i szowiniści pojmą wreszcie, że nie jest tak, iż jeden naród jest z gruntu zły i nam wrogi, a inny – wprost

przeciwnie. Gdy kilka lat temu przeprowadzałem wywiad z byłym ambasadorem Izraela w Polsce – Szewachem Weisssem, na pytanie, czy Polacy przynieśli Żydom podczas wojny więcej dobra, czy więcej krzywdy, odpowiedział krótko: w każdym narodzie są i zli, i dobrzy ludzie, nie ma narodu krystalicznie idealnego. O czym Szewach sam dobrze wie. Bo z jednej strony mieliśmy w Polsce podczas okupacji mnóstwo podłych szmalcowników i szabrowników, z drugiej zaś – Żydzi też zapisali ponurą kartę, np. w naszej powojennej bezpiecie, a także w bankowości.

Mając to na uwadze, trzeba mieć świadomość, że choć wołyńskie zbrodnie Ukraińców na Polakach były rekordowym okrucieństwem, to przecież w bliższej i dalszej przeszłości Rzeczpospolita Polska również dała rdzennym mieszkańcom obecnych ziem ukraińskich nieźle popalić. Dlatego teraz nie pozostaje nam nic innego, jak tylko dostosować się do rady Władysława Broniewskiego z jego wiersza „Bagniet na broń!”, napisanego w kwietniu 1939 roku: „Są w ojczyźnie rachunki krzywd, obca dłoń ich też nie przekreśli, ale krwi nie odmówi nikt, wyszczymy ją z pierśi i z pieśni...”.

Doceniając ponowną aktualność tego wiersza, pamiętajmy, że do historycznego zjednoczenia mentalnego narodów ukraińskiego i polskiego doprowadził podziwiany przez wszystkich bohaterki prezydent Wołodymyr Zełenski. Jak powiadają – komik, który bynajmniej nie żartuje...

MACIEJ PETRUCZENKO
PASSMITA
naczelnym@passa.waw.pl

ZBIÓRKA DARÓW DLA UKRAIŃCÓW

URSYNOWSKIE CENTRUM KULTURY
„ALTERNATYWY”

(WEJŚCIE OD STRONY PARKINGU PRZY URZĘDZIE DZIELNICY)

01.03 – 04.03 (WTOREK-PIĄTEK)
W GODZ. 14.00-18.00

05.03 (SOBOTA)
W GODZ. 10.00-14.00

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O TYM CO ZBIERAMY NA STRONIE:

URSYNOW.UM.WARSZAWA.PL

SMB „IMIELIN” z siedzibą w Warszawie,
ul. Malinowskiego 5
ogłasza przetarg nieograniczony na:

Dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych
na dachach wybranych budynków w trzech enklawach
SMB Imielin w Warszawie

Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia można nabyć w siedzibie Spółdzielni, (pokój 10) za odpłatnością 50 zł.

Termin składania ofert i wpłaty wadium upływa
17.03.2022 r. w godz. 9.30 – 11.30; szczegóły w SIWZ

Miejsce składania ofert: w siedzibie Spółdzielni, pokój nr 25.

Otwarcie ofert nastąpi: w siedzibie Spółdzielni pok. 22
w dniu 17.03.2022 r. w godz. 10.00 – 12.00; szczegóły w SIWZ

Wymagane wadium:
4 000 zł za budynek, szczegóły w SIWZ,

Wadium należy wpłacić na konto
PKO BP nr 60 1020 1169 0000 8102 0011 2151.

Informacje w sprawach przetargu udzielane są telefonicznie
tel. 22 641 59 91 w. 133, 120.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia lub zawieszenia
przetargu na okres do trzech miesięcy bez podania przyczyny.

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO OBIEKTY SPORTOWE SGGW zapraszają na:

NAUKĘ PŁYWANIA W GRUPACH OD PODSTAW LUB DOSKONALENIE PŁYWANIA

- ◆ od 6 roku życia – bez ograniczeń wiekowych
- ◆ grupy max. 8-9 osobowe
- ◆ różne poziomy zaawansowania
- ◆ zajęcia w tygodniu w godzinach popołudniowo-wieczornych, w soboty w godzinach przedpołudniowych
- ◆ doświadczeni instruktorzy

AQUA AEROBIK ORAZ AQUA SENIOR

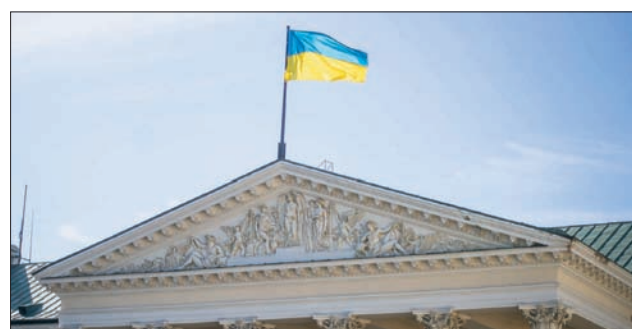
- ◆ aerobik w wodzie
- ◆ ćwiczenia usprawniające, relaksujące i odprężające o najniższym poziomie obciążenia stawów i kręgosłupa
- ◆ nie wymagają umiejętności pływania

Szczegółowe informacje dotyczące oferowanych usług dostępne są na: www.obiektysportowe.sggw.pl

Warszawa nie ustaje w pomocy dla Ukraińców

Punkty informacyjne, pomoc wolontariuszy, darmowa komunikacja i autobusy zarezerwowane do transportu uchodźców – Warszawa nadal mobilizuje się w działaniach na rzecz przybywających do Polski mieszkańców Ukrainy.

– W 28 punktach w Warszawie trwają zbiórki dla Kijowa. Zbieramy niezbędną żywność czy artykuły higieniczne. Odzew jest ogromny – pomagają warszawianki i warszawiacy, pomagają prywatne firmy. Dziękuję wszystkim za tę niesamowitą solidarność z naszymi przyjaciółmi! Widać, że Warszawa staje na wysokości zadania – mówił prezydent Rafał Trzaskowski, który odwiedził jeden z punktów zbiorczych w Urzędzie Dzielnicy Ursynów.

Pomoc od mieszkańców stolicy

Do tej pory warszawiacy zaoferowali ponad 1100 mieszkań lub pokoi, w których mogą przyjąć mieszkańców Ukrainy. Blisko 100 przybywających spędziło ostatnią noc w przygotowanych miejscach w stolicy. Warszawa już dziś jest gotowa na ponad 2200 kolejnych uchodźców. 1137 chętnych zostało przyjętych na wolontariat, kolejnych 1258 osób oczekuje na przyjęcie.

Nadal jednak można zgłaszać swoją chęć pomocy dla Ukraińców: w przypadku zainteresowania wolontariatem poprzez

mięską stronę ochotnicy.waw.pl oraz – proponując dary i inną pomoc – poprzez adres darczyńcy@um.warszawa.pl. Wciąż poszukiwane są też mieszkania, pokoje czy inne lokale, które mogłyby stać się choćby na krótki czas miejscem zamieszkania dla osób i rodzin uciekających przed wojną na Ukrainie. Zgłoszenia na stronie: ochotnica.waw.pl/mieszkania.

Punkty informacyjne dla Ukraińców

Przybywający Ukraińcy mogą uzyskać informacje pod numerem: +48 505 700 701, który jest głównym numerem stołecznej informacji dla uchodźców (czynny przez cały tydzień od 8:00 do 20:00), a także w Miejskim Centrum Kontaktów Warszawa 19115.

W stolicy działają też cztery punkty informacyjne. Pierwszy z nich powstał w Centrum Wielokulturowym przy ul. Jagiellońskiej 54, gdzie pracują osoby posługujące się językiem ukraińskim. Można tam uzyskać informacje w sprawach: legalizacji pobytu w Polsce, wsparcia doradcy zawodowego, pośrednictwa pracy, pomocy w procesie rekrutacji, porad prawnych dotyczących legalizacji pobytu (w tym ochrony międzynarodowej), wsparcia psychologicznego, pomocy w znalezieniu szkoły dla dziecka, nauki języka polskiego, wsparcia procesu adaptacji poprzez uczest-

nictwo w regularnych spotkaniach i poprzez kontakt z organizacjami pozarządowymi. Numery telefonu do Centrum to: +48 22 648 11 11 oraz +48 604 932 969 (czynne przez cały tydzień w godzinach 8:00-20:00).

Pozostałe punkty działają też w Pałacu Kultury i Nauki (wejście od Dworca Centralnego), z dostępnym numerem infolinii: +48 22 656 64 63 oraz na Dworcu Wschodnim (ul. Kijowska 20, hala główna – szklany kontener) i na Dworcu Zachodnim (al. Jerzolimskie 142) – w Punkcie Obsługi Pasażera.

Z punktów informacyjnych do miejsc noclegowych Ukraińcy mogą dotrzeć dzięki 15 czekającym w gotowości warszawskim autobusom. Wszystkie tramwaje i autobusy od wczoraj jeżdżą udekorowane małymi flagami w barwach ukraińskich i stołecznych. Również od wczoraj mieszkańcy Ukrainy mogą korzystać w komunikacji miejskiej za darmo po okazaniu dowolnego dokumentu.

Pozostałe działania

Ratusz działa we wszystkich obszarach. Przygotowuje wolne miejsca w przedszkolach i szkołach, szykując te placówki na przyjęcie dzieci. W przychodniach i placówkach medycznych trwa przegląd kadr – m.in. pod kątem pracowników znających język ukraiński. Spodziewając się napływu wniosków o pozwolenie na pracę, zwiększone zostało zatrudnienie w Urzędzie Pracy.

W specjalistycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej TOP (na Ochocie przy Raszyńskiej 8/10) powstaje także Psychologiczne Centrum Wsparcia. Specjaliści z tej poradni od lat pracują z cudzoziemcami i są przygotowani, żeby zapewnić wsparcie psychologiczno-pedagogiczne zarówno dzieciom, młodzieży, jak i dorosłym.

Co jest potrzebne

Zbiórki na rzecz uchodźców z Ukrainy nadal trwają. Co zbieramy?

– Żywność z długim terminem ważności (puszki, zupy, suche pieczywo, kawa, herbata, słodycze, batony energetyczne itp.), woda w butelkach.

– Żywność dla dzieci: mleko w proszku, jedzenie w słoiczkach itp.

– Produkty higieny osobistej: żele, mydła, szampony itp. – dla dzieci i dorosłych.

– Środki czystości, podpaski.

– Produkty dla dzieci typu butelki na mleko, pampersy, chusteczki itp.

– Środki tzw. pierwszej pomocy, w tym opatrunki, gazy, podstawowe leki itp.

Zbieramy także artykuły typu biwakowego: śpiwory, koce, materace, łóżka polowe, karimaty, ale nie jest to najpilniejsza potrzeba. Prosimy natomiast o nie przynoszenie ubrań.

Punkty zbiórki

Gdzie i w jakich godzinach zbieramy dary warszawianek i warszawiaków?

Bemowo. Urząd Dzielnicy Bemowo, ul. Powstańców Śląskich 70. Godz. 8-16.

Białołęka. Urząd Dzielnicy Białołęka, ul. Modlińska 197. Godz. 7-21.

Bielany. Urząd Dzielnicy Bielany, ul. Żeromskiego 29 (wejście od ul. Jarzębowski, wejście C. Godz. 8-20).

Mokotów. Dom Kultury KADR, ul. Rzymowskiego 32. Godz. 11-18 od poniedziałku do piątku.

Ochota. POPS Ochota, ul. Częstochowska 11/15 (przy pl. Baśniowym). Godz. 8-18.

Praga Południe. OPS, ul. Paca 42. Godz. 9-18.

Praga Północ. Praski Punkt Wsparcia Ukrainy, ul. Targowa 81. Godz. 12-20 od poniedziałku do piątku, a w sobotę 9-12.

Rembertów. Urząd Dzielnicy Rembertów, al. Chruszcziela 26. Godz. 8-20.

Śródmieście. OSiR Śródmieście, ul. Polna 7a. Godz. 8-20.

Targówek. Dom Kultury Świt, ul. Wysockiego 11. Godz. 10-15 od poniedziałku do piątku.

Ursus. Zespół Szkół 42, ul. Dzieci Warszawy 42. Godz. 8-22.

Ursynów. Ursynowskie Centrum Kultury Alternatywy, ul. Gandhi 9. Godz. 14-18 od poniedziałku do piątku, a w sobotę 10-14.

Wawer. Wawerskie Centrum Kultury, ul. Żagańska 1a. Godz. 8-18.

Wesoła. Urząd Dzielnicy Wesoła, ul. I Praskiego Pułku 33. Godz. 8-18.

Wilanów. Centrum Kultury Wilanów, ul. Kolegiacka 3. Godz. 10-18.

Włochy. Urząd Dzielnicy Włochy, al. Krakowska 257. Godz. 8-18.

Wola. Urząd Dzielnicy Wola, al. Solidarności 90 (wejście od Żelaznej 8-18). Godz. 8-18 od poniedziałku do piątku.

Żoliborz. SP nr 396, ul. Anny German 5a. Godz. 8-16.

Dary zostały już wysłane w dwóch konwojach – do Kijowa oraz do Lwowa. Kolejne zostaną wyekspediowane w najbliższych dniach.

Pomóż Ukraińcom – zostań wolontariuszem!

Warszawa przygotowuje się na pomoc tysiącom obywateli Ukrainy, w której trwa wojna z Rosją. Jeśli chcesz pomóc i zaangażować się w miejskie działania – dołącz do grona wolontariuszy i wypełnij zgłoszenie na stronie ochotnicy.waw.pl.

Zadaniem wolontariuszy będzie wsparcie w bieżącym funkcjonowaniu punktów informacyjno-pomocowych oraz udzie-

lanie podstawowych informacji obywatelom Ukrainy, m.in. o organizacjach pomocowych i miejscach, gdzie udzielane jest wsparcie medyczne, prawne lub mieszkaniowe.

Chętni powinni mieć ukończony 18 rok życia i porozumiewać się w języku polskim w stopniu umożliwiającym komunikację. Mile widziane są także osoby znające język ukraiński, rosyjski lub angielski.

M. st. Warszawy zapewni wolontariuszom ubezpieczenie NNW, zaświadczenie o odbyciu wolontariacie oraz środki ochrony osobistej (maseczki, płyn do dezynfekcji).

Zgłoszenia przyjmowane są przez formularz na stronie wolontariat.um.warszawa.pl.

Miasto zbiera też informacje o wszystkich innych formach pomocy obywatelom Ukrainy. Propozycje darów i pomocy można przysyłać na adres darczyńcy@um.warszawa.pl.

Drodzy Sąsiedzi! Ukraińscy przyjaciele!

Dziś obudziliśmy się w zupełnie nowym świecie. I było to przebudzenie straszne. Odczuwalne bardzo wyraźnie w Warszawie – mieście, które pamięta dramat II wojny światowej. Mieszkańcy stolicy Polski są dziś poruszani napaścią Putina na Ukrainę, o niczym innym dziś od rana nie rozmawiamy.

Wiem, że trudno sobie nawet wyobrazić, jak dramatyczne musiało być dzisiejsze przebudzenie w ukraińskich miastach – w stolicy waszego kraju, Kijowie, w ostrzeliwanych przez rosyjskiego agresora miastach na wschodzie Ukrainy. Kolejna, jeszcze szerzej zakrojona faza brutalnej agresji, której ofiarą Wasz kraj pozostaje od 8 lat, jest ponurym, przerażającym faktem, z którym musimy jako cały wolny świat się zmierzyć.

Jesteśmy z Wami. Zapewniałem o tym w ubiegłym tygodniu mera Kijowa Witalija Kliczkę podczas wizyty w stolicy Waszego kraju. Jeżeli rosyjska agresja nie zostanie powstrzymana, wielu obywateli Ukrainy będzie zapewne szukało schronienia w Polsce. Chcę Was zapewnić, że Warszawa Was przyjmie z otwartością i życzliwością. Razem z samorządowcami z innych polskich miast przygotowujemy się do udzielania konkretnej pomocy. Pomożemy, jak tylko będziemy mogli.

Bracia Ukraińcy! Wiedziecie, że macie nasze wsparcie. Ale wiedziecie też, że z wielkim podziwem patrzymy na Waszych żołnierzy, którzy wskutek rosyjskiej napaści zostali zmuszeni, by stanąć w obronie ojczyzny, narażać dla niej życie. Polska zawsze będzie głośno wspierać niepodległą, silną i niezależną Ukrainę.

Polska była pierwszym krajem, który uznał niepodległość Ukrainy w 1991 roku. Polska wspierała wolnościowe dążenia Ukraińców podczas Pomarańczowej Rewolucji. I jestem głęboko przekonany, że Polska, - mówię to jako prezydent stolicy mojego kraju - będzie wspierać też Ukrainę podczas agresji z Kremla.

Warszawa mówi dziś głośno: jesteśmy z Wami! Jesteście bohaterami, którzy walczą dziś nie tylko w obronie swojego kraju, ale też bezpiecznej i stabilnej Europy. Ufam, że cały wolny świat w tej chwili próby wykaże się dojrzałością, jednością i solidarnością.

Prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski

Ursynów dla uchodźców

W budynku Areny Ursynów zapewniono 240 miejsc dla osób uciekających z ogarniętą wojną Ukrainy. Pierwsi uchodźcy przyjechali na Ursynów w nocy z wtorku na środę.

Liczba osób z Ukrainy przebywających na Ursynowie zmienia się dynamicznie. Cześć uchodźców kierowana jest do mieszkań tymczasowych udostępnianych przez przez miasto oraz przez mieszkańców, dla wielu nasza dzielnicą będzie przystankiem w ich długiej podróży.

Punkt przy ul. Pileckiego funkcjonuje sprawnie. Pracowników samorządu wspierają wolontariusze, którzy zgłosili chęć pomocy w tym szczegó-

nym czasie. To dzięki mieszkańcom, którzy włączyli się w działania pomocowe nie brakuje rąk do pracy. Przybywający do Areny Ursynów otrzymują jedzenie oraz wszelką możliwą pomoc. Jak informuje UCSIR, wolontariusze potrzebni są cały czas, ale do żadnego punktu nie trafi nikt „z ulicy”. Każdy wolontariusz (może nim zostać każda osoba, która ukończyła 18 rok życia) musi zarejestrować się na stronie wolontariat.um.warszawa.pl lub ochotnicy.waw.pl/darczyńcy. Tylko te osoby będą kierowane do miejsc, w których przebywają uchodźcy z Ukrainy i w których takie wsparcie jest potrzebne.

Zbiórki darów prowadzone są cały czas. Informacje dotyczące przekazywania kolejnych darów i potrzebnych rzeczy warto sprawdzić na stronach Miasta Stołecznego Warszawa oraz Dzielnicy Ursynów. We wtorek, 1 marca, ruszył punkt zbiórki darów dla Ukraińców. Dział w Ursynowskim Centrum Kultury „Alternatywy” (wejście od strony parkingu przy urzędzie), od wtorku do piątku w godz. 14.00 – 18.00 oraz w sobotę (5 marca) w godz. 10.00 – 14.00.

Wciąż aktualny pozostaje apel o zgłaszanie do miejskiej bazy mieszkań, domów i pokoi. Takiego zgłoszenia można dokonać poprzez stronę internetową www.ochotnicy.waw.pl.

MUZYCZNY KABARET WOJTKA DĄBROWSKIEGO

Specjalnie dla Pań
8 Marca Dzień Kobiet

PASSA

www.passa.waw.pl

www.spotkamiazpisenka.org

Muzyczny Kabaret Wojtki Dąbrowskiego

Winowajcy Roku

Spotkanie z autorem (poezja, piosenka, satyra)
jak zwykle pierwszy poniedziałek miesiąca!

7 marca 2022, godz. 18

RESTAURACJA
Winowajcy Roku

Warszawa Ursynów, ul. Romera 4b
(park im. Jana Pawła II, obok tętni, metro Stokłosy)

Wstęp wolny. Wystarczy tylko zamówić co nieco
do wyboru pyszne dania, desery, drinki, kawa, herbata
Zapraszamy!

marzec

Dom Sztuki SMB Jary
Program wydarzeń artystycznych

MARZEC 2022

4 marca, piątek, godz. 19.00

Wernisaż wystawy PITUPITU
Grupa artystyczna - Chwasty Absurdy wstęp wolny

5 marca, sobota, godz. 18.00

CONTRATIEMPO

KONCERT FLAMENCO

Bilety do nabycia: domsztuki.art.pl/KINO

lub na pół godz. przed koncertem w kasie Domu Sztuki

8 marca, wtorek, godz. 18.00

SCENA MŁODYCH

OSIEM KOBIET wstęp wolny

18 marca, piątek, godz. 19.00

Z cyklu "SPOTKANIA"

KULTURA POLITYCZNA POLAKÓW wstęp wolny

Spotkanie z prof. Karolem B. Janowskim

historykiem i politologiem

19 marca, sobota, godz. 13.00

KONCERT WIOSENNY

wystąpi dziecięcy zespół wokalny

"Osemki i Szesnastki" wstęp wolny

23 marca, środa, godz. 18.00

Z cyklu "SPOTKANIA"

GRECKIE KLIMATY wstęp wolny

rowerem wokół Peloponezu

ZAPRASZAMY DO KINA DOMU SZTUKI

w każdy piątek, sobotę i niedzielę

REPERTUAR KINA

na stronie www.domsztuki.art.pl

www.facebook.com/DomSztuki

Dom Sztuki, Warszawa, Wolińska 14

tel. 22 6437935

domsztuki@smbjary.waw.pl

Mitość bez granic

Artyści dla Ukrainy

Anna Maria Adamiak
Jerzy Gmurzyński
Iwona Węgrowka
Alicja Markowska
Dariusz Gajda
Agata Russjan
Wojtek Dąbrowski
Weronika Migda
Iwona Manista-Kutryś

Przemysław Kołomański „Pepek”
Wojtek Piotr Rodziejewicz „Schanel”
Paweł Sznajder i Damian Perczuk
Marta Siepiak
Katarzyna Kopniak
Lidia Kopania

Karolina Adaszewska
Evelina's Swing Band
Metko Project
Paweł Pasternak
Katarzyna Szulc
Oksana Likarenko
Anielka
Denis Woźniak

Voodoo Club

Voodoo Club - klub muzyczny
Warszawa, Al. Prymasa Tysiąclecia 48A
godz. 20.00, 4 marca 2022

Cegielka 30 zł

Prowadzący:
Tatiana Sosna-Sarno
Video relacja:
Dominika Kubica
Producent kreatywny,
pomysłodawca
i organizator koncertu:
Krzysztof Rydzewski

Patronat medialny

Partner koncertu

SEANSY FILMOWE BEZPŁATNY

Z okazji
Dnia
Kobiet

Cyranos

8 MARCA

WTOREK

GODZ. 19.00

MUSICAL

USA, WLK. BRYTANIA, 2021

REŻ. JOE WRIGHT

MULTIKINO URSYNÓW AL. KEN 60

SZCZEGÓŁY DYSTRYBUCJI KART WSTĘPU NA:

URSYNOW.UM.WARSZAWA.PL

warszawa.ursynow

kulturalny.ursynow

45 lat
URSYNOWA

Multikino

Jak Rosja może destabilizować Warszawę?

Wojna na Ukrainie stała się faktem. Starcia wojsk to jednak nie jedyne arenę walk. Władimir Putin prowadzi wojnę hybrydową i z pewnością jego celem będzie również Warszawa.

Nie sposób przewidzieć przyszłe działania państw bez znajomości ich kręgu cywilizacyjnego oraz tożsamości historycznej. Widać to było w przemówieniu Putina, który nawiązał do idei "zbierania ziem", które od Rurikowiczów, aż po Romanowów i partyjnych geneków należą do Rosji jest destabilizacja Polski i utrata jej znaczenia, nie należy się spodziewać by do niego użyto narzędzi militarnych. Tu mamy sytuację zupełnie inną, niż na Ukrainie. Tam celem jest demilitaryzacja i powołanie zależnych od siebie władz. Walka z Polską trwa przede wszystkim w przestrzeni informacyjnej, migracyjnej ale również i w aspekcie hakcerskim. W całym kraju wprowadzono stopień alarmo-

święcie wierzy, że dokonuje historycznego i uświęconego "zbierania ziem ruskich".

W tym dogmacie filozoficzno-historycznym Rosja ma dziejową misję, zaś cywilizacja Zachodu jest jej rywalem. W gronie wrogów Putina jest i Polska. Jak więc może wyglądać atak na Polskę?

Wojna hybrydowa Putina

Przede wszystkim atak na Polskę trwa już od wielu miesięcy. I to założenie, że nie liczymy działalności szpiegowskiej jako elementu ataku. Ponieważ celem Rosji jest destabilizacja Polski i utrata jej znaczenia, nie należy się spodziewać by do niego użyto narzędzi militarnych. Tu mamy sytuację zupełnie inną, niż na Ukrainie. Tam celem jest demilitaryzacja i powołanie zależnych od siebie władz. Walka z Polską trwa przede wszystkim w przestrzeni informacyjnej, migracyjnej ale również i w aspekcie hakcerskim. W całym kraju wprowadzono stopień alarmo-

Wojna na Ukrainie stała się faktem. Starcia wojsk to jednak nie jedyne arenę walk. Władimir Putin prowadzi wojnę hybrydową i z pewnością jego celem będzie również Warszawa.

Wojna na Ukrainie stała się faktem. Starcia wojsk to jednak nie jedyne arenę walk. Władimir Putin prowadzi wojnę hybrydową i z pewnością jego celem będzie również Warszawa.

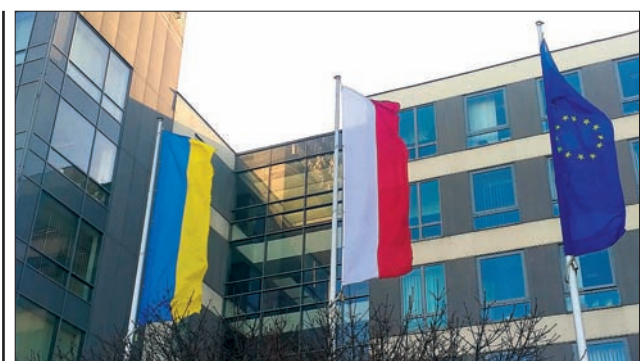
Ursynowski trop

Gdy kilka tygodni temu pisałem materiał o nagminnych alarmach bombowych na Ursynowie, jeden z funkcjonariuszy motokotowskiej komendy policji, oprócz ogólnego wykładu o metodach poszukiwania szyfrowanych maili za granicą, nieoficjalnie powiedział, że sprawa może

mieć swoje źródło... w Moskwie! Działania paraliżujące miasto, rozbijające pracę placówek i policji oraz narażające na koszty skarb państwa nasilały się bowiem wraz z nasileniem działalności wschodnich służb. Czyżby alarmy bombowe były kolejnym, po kryzysie migracyjnym i dezinformacji w sprawie COVID-19, działaniem służb ze wschodu? Pewne jest, że obecne procedury pozwalają na tego typu działania. Być może, Rosjanie będą również i w ten sposób destabilizować Warszawę.

Co jeszcze może się wydarzyć? Z pewnością wraz z rzeką uchodźców do kraju przenikną również agenci Moskwy, a także sprowadzani przez Łukaszenkę imigranci. Mogą oni dokonać prowokacji, której celem będzie zachwianie sympatii Polaków do uchodźców wojennych. Z pewnością arsenał działań FSB jest spory i polskie służby będą miały pełne ręce roboty.

Piotr Celej

Ukraińska flaga przed ratuszem

W całej Warszawie obserwujemy wiele gestów solidarności i wsparcia dla walczącego o wolność narodu ukraińskiego. To hasła na witrynach sklepów, grafiki w punktach usługowych czy małe chorągiewki na pojeźdach komunikacji miejskiej. Przed budynkiem Urzędu Dzielnicy Ursynów także znalazło się miejsce na ukraińską flagę, powiewa tam zresztą nie pierwszy raz.

- 8 lat temu na moją prośbę zawisły przed budynkiem Urzędu Dzielnicy Ursynów w geście solidarności z narodem ukraińskim flagi Polski, UE i Ukrainy. Wtedy Ukraińcy wykuwali swoją świadomość narodową w Euromajdanie. Wtedy jak i dziś były to decydujące momenty w ich historii państwowości. Dlatego w geście solidarności z narodem ukraińskim, poprosiłem Burmistrza Ursynowa o wywieszenie flagi Ukrainy przed Urzędem Dzielnicy Ursynów. Niepodległa Ukraina to polska racja stanu - wskazuje radny Paweł Lenarczyk.

Dwadzieścia lat temu spotkał się z Siergiejem Bubką pod pomnikiem Jana Kilińskiego na warszawskiej Starówce. Dziś to zdjęcie ma jakby symboliczne znaczenie, bo Kiliński był bohaterem, który nie tylko w Powstaniu Kościuszkowskim walczył z okupantem ruskim i pruskim...

Przyjaciele z Ukrainy...

W tych trudnych dniach, gdy szalenięc Putin prowadzi barbarzyński podbój Ukrainy, myślami jest się przy ukraińskich przyjaciółach.

Mnie na przykład pocieszyło, że najslawniejszy sportowiec w historii tego państwa – sześciokrotny mistrz i 35-krotny rekordzista świata w skoku o tyczce – Siergiej (Serhij) Nazarowicz Bubka – ostro przeciwstawia się ruskiej nawale. Ten bodaj najbardziej prominentny członek Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i szef ukraińskiego komitetu olimpijskiego żąda zaprzestania działań wojennych. Bubka, już od lat wielu świata obywatel, mogący mieszkać, gdzie mu się tylko podoba – nie opuścił Kijowa w obliczu wojny, stając w jednym rzędzie ze sławnymi bokserami – Wołodymirem i Witalijem Kliczkami oraz Ołeksandrem Usykiem. Co ciekawe – Siergiej, choć urodzony na ziemi ukraińskiej (w Ługańsku), jest w zasadzie rodowitym Rosjaninem, który po rozpadzie ZSRR wybrał obywatelstwo Ukrainy. I temu państwu pozostaje wierny.

Inny mój znajomy ze sfery lekkoatletycznej – Władysław Kaliniczko, Ukrainiec z polskim obywatelstwem, długoletni trener wicemistrzyni świata w skoku o tyczce Moniki Pyrek, cudem tylko zdołał ewakuować się ze swej podbijanej właśnie ojczyzny. Lekko myśląco wybrał się na zawody w miejscowości Sumy, gdy akurat wybuchła wojna. Wracał do Polski już pod bombami. I zaraz po powrocie zadzwonił, przekazując dosyć pesymistyczną prognozę: – Uwajamy, bo Putin nie zatrzyma się na Ukrainie i może zaatakować również Polskę.

Z Bubką i Kaliniczko mogą mieć na razie kontakt tylko przez telefon. W moim własnym domu natomiast gości już trzy uchodźczynie z Ukrainy. Mamę i dwie córki. Co powiedziały po blisko 20-godzinnej podróży do Polski z rodzinnymi Czerkasów nad Dnieprem? Oto wypowiedź mamy:

– Z Czerkasów pociąg jechał wolno, cały czas istniała obawa, że nas ostrzelają lub zbombardują. W pociągu był tłok i wciąż dało się słyszeć płacz

dzieci. Po drodze, zwłaszcza we Lwowie, wolonariusze dużo nam pomagali, częstowali kanapkami. Na polskiej granicy mężczyźni musieli wysiąść i wracać, bo ich obowiązuje służba wojskowa. Ja z córkami zdecydowałam się na wyjazd do Polski, bo już nie było na co czekać. Wokół nas robiło się coraz groźniej. Wciąż słyszeliśmy ostrzał rakietowy. Z każdym dniem sytuacja stawała się coraz bardziej niebezpieczna. W centrum Czerkasów upadł na pusty plac zestrzelony samolot. Wraz z córkami spędziłam w schronie 14 godzin bez przerwy. Rosjanom wszystko jedno, czy zabiją dziecko, czy kobietę. Nigdy nie sądziłam, że rosyjski naród nas napadnie. Podczas drugiej wojny światowej moi dwaj dziadkowie walczyli razem z Rosjanami przeciwko Niemcom, będąc w jednym okopie. Gdy się uczyłam historii w szkole, wydawało mi się, że wojna na nasze ziemie nigdy nie powróci. A jednak powróciła. Najeżdźca nie tylko strzela i bombarduje, ale próbuje także siać panikę wśród cywilnej ludności. Co tym Rosjanom w głowach się porobiło? Na szczęście w naszym społeczeństwie zanikły wszelkie podziały polityczne i teraz wszyscy Ukraińcy walczą ramię przy ramieniu. Wierzymy w naszą armię, ani jeden z Ukraińców dotychczas nie zdezerterował. Do końca będziemy walczyć w obronie naszej wolności. Świat wreszcie zrozumiał, że to nie żarty, że to atak nie tylko na Ukrainę, ale coś o znacznie większym wymiarze. A my chcemy po prostu spokoju i czystego nieba. Chcemy się kochać i uczyć, podróżować. Nie chcemy być uciekinierami.

Jestem wdzięczna, że Polacy nam pomagają. I chciałabym jako prosta Ukrainka serdecznie wam podziękować. Tym bardziej, że można przypuszczać, iż Putin się nie zatrzyma i pójdzie dalej, zaatakuje nawet Polskę. Mimo to nie tracę nadziei, że wygramy z najeżdźcą i któregoś dnia wrócę na ojczystą ziemię – westchnęła ze łzą w oku moja rozmówczyni, mój gość. Uchodźca, któremu nie sposób było odmówić dachu nad głową.

Maciej Petruczenko

Wizja lokalna w sklepach w Pasażu Natolińskim

Wsparcie informacyjne oraz dialog z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej m. st. Warszawy oraz pracownikami Wydziału Działalności Gospodarczej i Zezwoleń dla Dzielnicy Ursynów – to efekty wizyty w przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu w Pasażu Natolińskim. Urząd reaguje w ten sposób na zgłoszenia mieszkańców tej okolicy, a jednocześnie wspiera przedsiębiorców prowadzących sprzedaż.

– Wspieramy przedsiębiorców działających zgodnie z prawem. Rozmowy w punktach prowadzących sprzedaż alkoholu wynikają z troski zarówno o mieszkańców, jak i sprzedawców. Wraz z Policją i strażą miejską chcemy przekonywać sprzedawców, aby nie sprzedawali osobom nietrzeźwym alkoholu, ale chcemy też dać im poczucie bezpieczeństwa w sytuacji nachalnych i czasami nieprzejmnych zachowań osób, którym odmówiono sprzedaży alkoholu – mówi zastępca burmistrza Ursynowa Bartosz Dominiak.

Reakcja na zgłoszenia mieszkańców

Urząd Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy otrzymuje regularnie sygnały od mieszkańców okolic Pasażu Natolińskiego o częstej i uciążliwej obecności osób nietrzeźwych w tych okolicach. Mieszkańcy zwracali uwagę, że osoby te zaopatrują się w alkohol w okolicznych sklepach, mimo prawne zakazy sprzedaży napojów alkoholowych nietrzeźwym klientom. Stąd też z inicjatywy Urzędu Dzielnicy Ursynów oraz z udziałem funkcjonariuszy policji i straży miejskiej odbyła się wizja lokalna w sklepach, które w tej okolicy posiadają zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Wsparcie działających zgodnie z prawem

Urząd Dzielnicy Ursynów przypomina przedsiębiorcom prowadzącym sprzedaż alkoholu o konieczności przestrzegania określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:

- zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;
- powiadamiania, przez obsługę sklepu, organów powołanych do ochrony porządku publicznego (straż miejska, policja) w przypadku wystąpienia w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku z zakupieniem przez klientów sklepu napojów alkoholowych.

Niestosowanie się do powyższych zapisów prawa skutkować może cofnięciem udzielonego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Warszawa żąda zwrotu „bloku szpiegów”

Urząd miasta stołecznego Warszawa chce odzyskać nieruchomości bezprawnie zajmowane przez Federację Rosyjską na terenie stolicy. W ubiegłym tygodniu miasto złożyło wniosek do komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w sprawie budynku przy ul. Sobieskiego. Stolica będzie domagać się też zwrotu kolejnych nieruchomości.

Nieruchomość przy ul. Sobieskiego 100, którą nazwano nazywana „blokiem szpiegów”, zajmowana jest przez Federację Rosyjską od ponad 40 lat na mocy międzyrządowych porozumień, które zakładały wykorzystanie obiektu na cele dyplomatyczne. Budynek od dawna nie pełni jednak takiej funkcji, a polskie władze dysponują prawomocnym wyrokiem z 2016 r. nakazującym oddanie bezprawnie zajmowanej nieruchomości oraz spłatę ponad 7 mln zł należności wraz z odsetkami. Porozumienie sprzed lat między Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich a Polską Rzeczpospolitą Ludową również obciążone jest deliktem w postaci niewypełnienia postanowień przez Moskwę. Strona radziecka miała również „uposażyć” w nieruchomości Polskę. Tak jednak nigdy się nie stało.

W skali wielu lat przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Urzędu m. st. Warszawy podejmowali szereg prób wzajemnego uregulowania stanu prawnego nieruchomości na rzecz Federacji Rosyjskiej w Polsce i odpowiednio w Rosji na rzecz Polski. Złożony w ubiegłym tygodniu wniosek egzekucyjny kończy długoletnie starania podejmowane przez prezydenta stolicy o dobrowolne wy-

danie nieruchomości przy ul. Sobieskiego.

– Decyzja o podjęciu działań wobec nieruchomości przy ul. Sobieskiego ma bezpośredni związek z napaścią Rosji na Ukrainę. Nie zgadzamy się z tym bestialskim aktem agresji. Czas skończyć z pobłażliwym traktowaniem Federacji Rosyjskiej, także w zakresie bezprawnie zajmowanych budynków – powiedział prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski.

W budynku przy ul. Sobieskiego znajduje się ponad 100 lokali mieszkalnych. Po ich odzyskaniu stolica zamierza przeznaczyć je dla rodzin z dziećmi, które straciły swoje domy wskutek agresji Rosji w Ukrainie.

„Blok szpiegów”, „Szpiegowo”, tak nazywano bowiem ten kompleks mieszkalno-administracyjny. Na terenie obiektu znajdowały się sauny, siłownia, fryzjer, gabinet dentystyczny, a także sala kinowa. Miało być to małe radzieckie miasteczko na mokotowskiej Sadybie. Budynek zamieszkały był od 1978 do 1989 roku. Architektami budowli po-

wstałego w stylu późnego modernizmu byli Piotr Sembrat i Janusz Nowak, zaś za konstrukcję odpowiadał inż. Andrzej Krawczyk. Budynek ma bardzo ciekawą konstrukcję szkieletowego „H” oraz tarasową bryłę. W środkowej części mieści się przeświet, zamknięty w sposób nadający całej bryle wrażenia dynamiki.

W apartamentowcu przy Sobieskiego 100 mieszkali rosyjscy dyplomaci i ich rodziny. Miejskie legendy łączą budynek z KGB i nawet umiejscawiają tu radiostację radzieckiego wywiadu. Rosja, nie wykonując postanowień traktatów, sama się tej nieruchomości pozbawiła. Zapewne reżimowi Władymira Putina nie stać było na utrzymywanie nieruchomości dla celów dyplomatycznych. Większość nadwyżek z handlu surowcowego była odkładana w rezerwach, które są obecnie potrzebne pogrążonej w gigantycznej recesji rosyjskiej gospodarce. Warszawa zyska więc budynek, który, zdaniem miłośników urban exploration, jest w bardzo dobrym stanie technicznym.

Piotr Celej

11. sezon Veturilo wystartował 1 marca

Po zeszłorocznym jubileuszowym sezonie Warszawski Rower Publiczny wchodzi w drugą dekadę funkcjonowania. Znany mieszkańcom kształt systemu i jego zasady działania pozostają bez zmian.

9 miesięcy, 349 stacji, 4943 rowery

Jak co roku system ruszył dokładnie 1 marca i będzie działał do końca listopada, czyli przez 9 miesięcy. Zasady korzystania z Veturilo pozostają bez zmian, tak samo jak i taryfa. Pierwsze 20 minut każdego wypożyczenia jest darmowe, a za pierwszą godzinę płaci się symboliczną złotówkę.

Wszystkie informacje organizacyjne dostępne są na oficjalnej stronie veturilo.waw.plotwiera się w nowej karcie, na której można też założyć konto w systemie. Zarówno ta strona, jak i aplikacja mobilna stanowią wygodną formę wypożyczania rowerów, dostępne są w aż 6 językach, w tym również po ukraińsku.

Z budżetu miasta finansowanych jest 316 stacji, w tym 10 z ro-

werami o wspomaganiu elektrycznym i 6 z małymi rowerkami dziecięcymi. W dodatku 33 stacje finansowane są przez prywatnych partnerów projektu, takich jak parki biurowe czy centra handlowe. Łącznie do dyspozycji będą dokładnie 4934 rowery różnych typów, z czego przeważającą większość (4785) stanowią standardowe rowery miejskie.

Ważne ogniwo

Warszawa konsekwentnie zachowuje ciągłość funkcjonowania Veturilo mimo licznych trudnych wydarzeń na arenie międzynarodowej, które nie pozostają bez wpływu na światową gospodarkę. Rola roweru rośnie w obecnych czasach wraz ze wzrostem świadomości społecznej w sprawach zdrowotnych oraz związanych z ochroną klimatu. Ostatnio nie bez znaczenia staje się również kwestia pochodzenia paliw służących do napędzania różnych środków transportu. Stolica od lat utrzymuje największy w Polsce i jeden z największych w Europie systemów roweru publicznego. Daje to mieszkańcom

i mieszkańcom ekologiczną alternatywę w ich codziennych podróżach oraz uzupełnia bogatą ofertę transportu publicznego na tzw. „pierwszym i ostatnim kilometrze”, zwiększając jego atrakcyjność.

Warszawa patrzy w przyszłość

Przez zimą kilka tysięcy rowerów przeszło intensywny przegląd techniczny pod nadzorem pracowników Zarządu Dróg Miejskich. To jednoślady dobrze znane już mieszkańcom i mieszkańcom Warszawy. Te same rowery służyły im także w poprzednich latach. Za sobą mają już miliony wypożyczeń, a przed sobą ostatni sezon działania. Umowa z obecnym operatorem systemu dobiega bowiem końca. Miasto chce jednak zapewnić ciągłość tej ważnej usługi. Dlatego równolegle Warszawa przygotowuje się do przetargu na nowego operatora Veturilo, co zapewni powrót systemu w zmodernizowanej formie w przyszłym roku i rozwój w kolejnych latach.

zdm.waw.pl

KROWN®

ZABEZPIECZENIA ANTYKOROZYJNE

**Kochasz swoje auto?
Zabezpiecz je przed korozją!**

WWW.KROWN.PL

☎ **782 221 220**

📱 **/Krown Polska**

WARSZAWA

📍 **Ul. Modlińska 229**

📍 **Al. Jerozolimskie 236**

Ursynowska wyprzedaż GARAŻOWA

parking Urzędu Dzielnicy Ursynów, al. KEN 61

GODZ. 10.00-16.00

wejście i wjazd od godz. 9.00

20 marca 2022

niedziela

zapisy od 11 marca

Zapisy przyjmujemy pocztą elektroniczną: garazowka@ursynow.pl lub osobiście

Uwaga!

Każdy Uczestnik jest zobowiązany do wypełnienia karty rejestracyjnej (załącznik do regulaminu).
Oryginał karty musi być dostarczony Organizatorowi nie później niż w dniu Garażówki.
Zgłoszenie można przesłać jedynie w imieniu własnym.

Wystawcy zobowiązani są do przestrzegania obowiązujących przepisów sanitarnych.

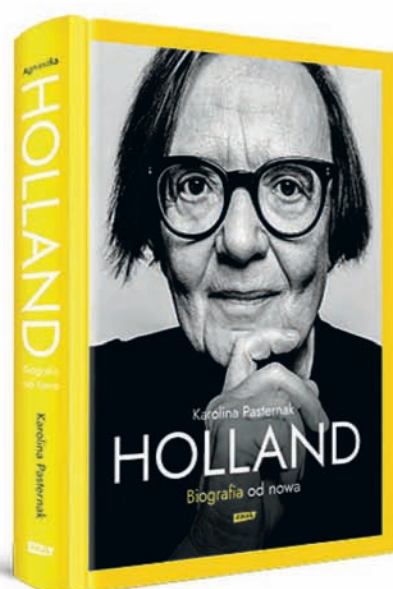
URSYNOW.UM.WARSZAWA.PL

warszawa.ursynow

»»» **Literatura**

A

Holland. Biografia od nowa

spotkanie z Agnieszka Holland
i Karoliną Pasternak

9.03.2022

godz. 19:00

🌐 📱 📺 **alternatywy.art**

Ursynowskie Centrum Kultury
„Alternatywy”

*Wilk
i trzy świnki
oraz leśniczy
co strzeże dziczy*

Wilk i trzy świnki oraz leśniczy, co strzeże dziczy

bilety: 30/40 zł od 5 lat

6.03.2022

godz. 12:00

🌐 📱 📺 **alternatywy.art**

Ursynowskie Centrum Kultury
„Alternatywy”

Z Tomaszem Sieradzem pogawędka o Ursynowie

Ważne inwestycje parkowe i oświatowe

KATARZYNA NOWIŃSKA: Przed Świętami miałam przyjemność przeprowadzić wywiad dla naszego tygodnika z burmistrzem Ursynowa Robertem Kempą. Podczas naszej rozmowy pan burmistrz powiedział, że jednym z trzech priorytetów w budżecie dzielnicy na rok 2022 będzie zieleni i związana z tym modernizacja już istniejących oraz tworzenie nowych parków. Jak wyglądają plany działań w tym zakresie? Na kiedy przewidywane jest zakończenie prac i czy znamy już wykonawców?

TOMASZ SIERADZ: Tak, to prawda. Parki, ich rozwój i modernizacja, oraz tworzenie nowych, a także utrzymanie zieleni były i są jednym z naszych najważniejszych priorytetów także w budżecie na 2022 rok. Przy czym każdy z parków zaplanowanych do modernizacji jest na innym etapie realizacji - zaawansowania prac.

Najbardziej zaawansowany jest Park Polskich Wynalazców. Dzielnica posiada już pozwolenie na budowę, a po marcowej sesji budżetowej Rady Warszawy urząd dzielnicy Ursynów podpisał umowę z wykonawcą prac budowlanych, który wyłoniony zostanie w procedurze przetargowej. Prace będą realizowane w tym i przyszłym roku. Przewidujemy, że do jesieni przyszłego roku prace powinny zostać zakończone.

W przypadku Parku im. Koźłowskiego, a dokładnie rzecz ujmując „ożywienia wieloryba” pod Kopą Cwila to trwają obecnie prace projektowe. Projekt powinien być gotowy w wakacje, a następnie urząd uzyska pozwolenie na budowę i ogłosi przetarg na prace budowlane, które również planujemy zakończyć w 2023 roku.

Natomiast w przypadku wschodniej części Parku przy Bażantarni jeszcze w tym kwartale urząd ogłosi przetarg na prace projektowe. Wyrażam przekonanie, że również w tej lokalizacji prace zakończą się w przyszłym roku, bo zakres prac uzgodniony z mieszkańcami w procesie konsultacji jest w tym przypadku najmniejszy.

W dniu 21 grudnia oddany został do użytku ostatni fragment Południowej Obwodnicy

Tomasz Sieradz – radny dzielnicy Ursynów z ramienia klubu Koalicja Obywatelska - Platforma. Nowoczesna. Przewodniczący Komisji Mobilności, Transportu i Inwestycji. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w administracji rządowej i samorządowej. W latach 1993 - 1999 pełnił kierownicze funkcje w Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej oraz w Ministerstwie Łączności. Od ponad dwudziestu lat związany jest z samorządem Warszawy i Mazowsza. W latach 1999-2002 był wiceprezydentem stolicy. W wyborach samorządowych w 2002 roku został wybrany radnym Sejmiku Województwa Mazowieckiego. W latach 2003-2006 został członkiem Zarządu Województwa Mazowieckiego odpowiedzialnym za wdrażanie programów finansowanych ze środków UE. Od 2008 jest ekspertem oceniającym projekty finansowane ze środków UE. Od 1 września 2011 kieruje Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie.

Warszawę włącznie z tunelem pod Ursynowem. Tunel ten jest de facto kluczowym fragmentem POW. Jest to dwunawowa konstrukcja o długości 2335 m i jest obecnie najdłuższym tego typu obiektem drogowym w Polsce. Nad tym właśnie tunelem ma powstać Park Linearny. Które z prac tej inwestycji zostały przesunięte na kolejny rok, a które mają zostać ukończone jeszcze w tym roku?

Budowa Południowej Obwodnicy Warszawy z tunelem pod Ursynowem była inwestycją centralną realizowaną przez GDDKiA. Inwestycji towarzyszyły różne perturbacje, które spowodowały, że opóźnienia w budowie tunelu wyniosły prawie 1,5 roku. Stąd obecnie trwa projektowa-

nie przestrzeni nad tunelem. Urząd dzielnicy podpisał umowę z pracownią projektową, która ma przygotować dokumentację dla budowy targowiska miejskiego, zaś Zarząd Zieleni m. st. Warszawy z pracownią, która ma przygotować projekt części parkowej. Ta umowa została podpisana 31.12.2021r. z terminem realizacji 12 miesięcy stąd prac w terenie możemy spodziewać się w latach 2023-2024. Oczywiście dokładny harmonogram oraz zakres rzeczowy możliwych do realizacji prac jest uzależniony od uzgodnień z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad.

Co według Pana będzie największym wyzwaniem w ramach tej inwestycji?

Myszę, że wspomniane uzgodnienia konstrukcyjne z GDDKiA. To de facto od nich zależy na ile bliski pierwotnej koncepcji z 2016-17 będzie ostateczny projekt parku. Pomimo trudnej sytuacji finansowej miasta spowodowanej działaniami rządu oraz pandemią nie obawiam się problemów z finansowaniem budowy parku linearnego i jego poszczególnych elementów, bo wiem jak ważna jest ta inwestycja zarówno dla prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego, jak i burmistrza Roberta Kempy.

Odnosnie zagospodarowania części wschodniej Parku przy Bażantarni urząd przeprowadza konsultacje społeczne z

mieszkańcami dzielnicy. Jakie preferencje w tym zakresie zgłosiły osoby biorące udział w konsultacjach?

Najważniejsze rekomendacje z konsultacji społecznych, które poświęcone były temu terenowi, to przede wszystkim to, że zagospodarowanie terenu powinno zachować naturalny, leśny charakter, umożliwiający spokojny wypoczynek, ciszę oraz schronienie przed słońcem w upalne dni. Ponadto konsultacje wykazały, że projektowane ciągi spacerowe należy wykonać w technologii zwirowej, przepuszczalnej dla wody. Do minimum należy ograniczyć stosowanie nawierzchni betonowych. Należy także ograniczyć elementy zagospodarowania, które mogłyby negatywnie oddziaływać na faunę w parku - lokalizacja latarni rozświetlanych poprzez aktywację czujnikami ruchu wzdłuż głównych ciągów spacerowych. Inne funkcje takie jak: psi wybieg czy urządzenia street-workout, siłownię plenerową, należy zlokalizować od strony ulic Przy Bażantarni oraz Jana Rosoła, blisko stref wejściowych. Urządzenie parku powinno umożliwiać jego użytkownikom maksymalny kontakt z przyrodą.

Innym równie ważnym priorytetem w tegorocznym budżecie dzielnicy jest modernizacja kolejnych ursynowskich placówek szkolnych. Które placówki zostaną objęte tym procesem w tym roku?

To prawda, że stawiamy bardzo mocno na modernizację i rozbudowę, a także budowę nowych placówek oświatowych. Budowy już za nami - powstał przepiękny kompleks oświatowy na Kabatach oraz przedszkole przy Tanecznej. Warto podkreślić, że w ostatnich 7 latach zarząd dzielnicy Ursynów przeznaczył ponad 1/3 mld złotych na modernizację i remonty placówek oświatowych. W tym roku urząd dokończy inwestycję przy Mandarynki i Dembowskiego. Będzie kontynuowana modernizacja budynku dawnego gimnazjum przy ul. Lokajskiego. Ponadto warto podkreślić, że rozpocznie się budowa hali szermierczej przy tej

szkole. Rozpoczynają się także trzy duże modernizacje - budynków SP 336 - zarówno przy Małcużyńskiego, jak i Na Uboczcu, szkoły przy Sarabandy, a także przedszkola specjalnego przy Teligi. Do tego zarząd zabezpieczył środki na modernizację budynków szkół przy Wilczym Dole i Wokalnej - tutaj zakres prac będzie mniejszy, ale również pozwoli na poprawę komfortu uczniów i nauczycieli tych placówek.

Jakie jeszcze ważne inwestycje planowane są w dzielnicy w 2022 roku?

Poza wspomnianymi już inwestycjami parkowymi i oświatowymi, a także targowiskiem miejskim urząd będzie realizował jeszcze kilka inwestycji drogowych dotyczących przede wszystkim terenów tzw. Zielonego Ursynowa oraz modernizacji i budowy dróg rowerowych.

Minione dwa lata były wyjątkowo trudne dla nas wszystkich. Pandemia zmusiła nas do wielu zmian w zakresie stylu życia i do przeorganizowania sposobu pracy. Co dla Pana okazało się największym wyzwaniem, jeśli chodzi o Pana pracę jako radnego dzielnicy Ursynów?

Pandemia rzeczywiście spowodowała istotne zmiany w naszym codziennym życiu. W pierwszym okresie była to obojętność o nasze zdrowie i życie. Wszystkim dała się we znaki ułomność naszego systemu ochrony zdrowia i brak klarownego sposobu przeciwstawiania się pandemii. Pandemia spowodowała także istotne problemy w sferze gospodarczej. Wielu przedsiębiorców borykało się, a niektórzy nadal borykają się z problemami ekonomicznymi. Wiele spotkań, w tym komisje i sesje możliwa była tylko w formie zdalnej. Sądzę, że dla wszystkich - dla zarządu dzielnicy i radnych problemem była ograniczona liczba spotkań z mieszkańcami.

Panie Tomaszu bardzo uprzejmie dziękuję za ciekawą rozmowę i za niezwykle ważne informacje, którymi podzielił się Pan z czytelnikami PASSY.

List ● List ● List ● List ● List ● List ● List

Szanowna Redakcjo!

Brydż to bardzo cenne hobby do walki z samotnością, szczególnie dla ludzi starszych-seniorów, ale także, co jest najważniejsze, dla podtrzymania pamięci i zmuszenie do pracy i wysiłku naszego mózgu.

Pragnę donieść ciekawostkę o novum w naszej sekcji brydżowej w Domu Kultury Stokłosy. Otóż wóla naszych uczestników, rozgrywających w każdy wtorek tygodnia towarzyskiego brydża, postanowiliśmy uatrakcyjnić rozgrywki brydżowe „walką” o najwyższą licytację brydżową i udaną rozgrywkę. Po prostu wprowadziliśmy okazjonalne nagrody za najwyższą i udaną zaliczowaną rozgrywkę.

Do walki mogą stanąć rozgrywające pary na poziomie licytacji tzw. szlemika lub szlema (12 lub 13

lew). Zwycięza najstarszy w kartach kolor. Nagrodami są kolekcjonerskie pamiątki lub praktyczne przedmioty naszych uczestników sekcji. Zakończył się „bój” o pierwszą nagrodę najlepszej i udanej najwyższej rozgrywki brydżowej.

Obecna nagroda to specjalnie oprawione kolekcjonerskie selekcyjne parostki sarny rogacza, które przekazał jeden z naszych brydżystów (myśliwy). Finał rozgrywki: licytowanie na poziomie szlemika (w bez atu) zaprezentowała para naszych koleżanek (Hania i Stefcia).

Rozważamy zorganizowanie turnieju brydża towarzyskiego na Ursynowie.

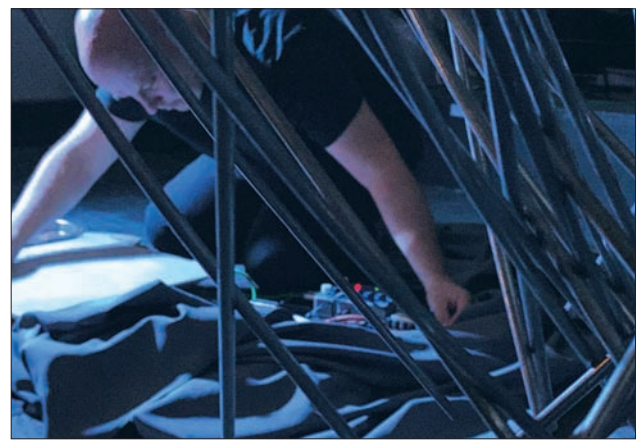
Sławomir L.
Członek sekcji brydżowej DK Stokłosy

Masa krytyczna sztuki w Galerii Działań

Wojna w Ukrainie przykuwa naszą uwagę, dołącza tym samym do fali innych trudnych dla nas wszystkich sytuacji jakich doświadczamy w ostatnich latach.

Tworzy to swoistą masę krytyczną naszych doznań. Świadomość takiego stanu granicznego jest także ważnym impulsem dla sztuki, która nie zamierza w takim momencie zamilknąć. Dlatego grupa ośmiorga artystów i artystek przygotowała w Galerii Działań wystawę zatytułowaną „Masa krytyczna”.

Komentuje ona, wypułka i w mniej lub bardziej metaforyczny sposób pyta o wartości, dzięki którym mogłaby dokonać się oczekiwana reorientacja celów w różnych możliwych aspektach życia. Ścisły związek sztuki z doświadczeniem codzienności nie wpływa jednak na rezygnację z jej jakości artystycznych. Dzieje się wprost przeciwnie - „świadomość teraźniejszości” mobilizuje do działań niekonwencjonalnych i poszukujących; prowadzi do wypowiedzi bardzo zróżnicowanych pod względem

formalnym, ale ideowo spójnym. W wystawie uczestniczą: Diana Fiedler, Jerzy Hejnowicz, Ewa Kulesza, Paul Magee; odbędą się także działania dźwiękowe Marcina Olejniczka i Adama Nowaczyka, jak również występ kompozytorki Misy Shimomury i Mikołaja Polińskiego, którzy wykorzystają obecny w galerii fortepian. Będzie to wspólna wypowiedź artystyczna osób, które weszły w przestrzeń sztuki w różnym czasie i z obszaru różnych dyscyplin - stworzy sze-

rookie spektrum sztuk wizualnych, muzyki klasycznej, muzyki eksperymentalnej oraz dźwięku. Źródła ich artystycznych credo są odmienne, choć większość z nich to wykładowcy II Katedry Rysunku na Uniwersytecie Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu. Serdecznie zapraszamy na otwarcie wystawy w poniedziałek, 7 marca 2022 o godzinie 18 w Galerii Działań (SMB Imielin, ul. Marco Polo 1).

Grzegorz Borkowski

2 środa 19:00	literatura Wypiór – spotkanie z Grzegorzem Uzdańskim	
3 czwartek 18:30	cykle Akademia Pozytywnych Kobiet: Warszawa Positive Night! Między nami kobietami!	
5 sobota 20:00	muzyka Wczasy	
6 niedziela 12:00	teatr od 5 lat Wilk i trzy świnki oraz leśniczy, co strzeże dziczy tekst: Katarzyna Staniewska	
8 wtorek 19:00	kino Bo we mnie jest seks – spotkanie z reżyserką Katarzyną Klimkiwicz i aktorką Marią Dębską reż. Katarzyna Klimkiwicz Polska 2021	
9 środa 19:00	literatura Holland. Biografia od nowa – spotkanie z Agnieszką Holland i Karoliną Pasternak	
10 czwartek 18:00	kino od 16 lat The Best of Warsaw Animation Film Festival 2021	
11 piątek 18:00	sztuka Przewodnik po warszawskich blokowiskach – spotkanie z Jarosławem Trybusiem, Nicolasem Grosppierre'em i Agnieszką Sural	
11 piątek 18:00	projekty Hip-hop szansą	
11 piątek 19:00	sztuka Nicolas Grosppierre: Jak zbudować idealne miasto – wernisaż	
12 sobota 17:00	teatr Friends – the Musical Parody reż. Agnieszka Płoszajska	sponsor: Mercedes-Benz MB Motors Autoryzowany dealer Mercedes-Benz www.mbmotors.pl
13 niedziela 12:00	kino od 9 lat Dziki Zachód Calamity Jane reż. Rémi Chayé Francja 2020	
15 wtorek 19:00	kino Truflarze reż. Michael Dweck i Gregory Kershaw Grecja, Stany Zjednoczone, Włochy 2020	
16 środa 19:00	kino Krafftówna w krainie czarów – spotkanie z Elżbietą Łukaszewicz, Remigiuszem Grzelą oraz Moniką i Grzegorzem Wasowskimi reż. Maciej Kowalewski i Piotr Konstantinow Polska 2021	
18 piątek 17:00	sztuka Życie silniejsze niż śmierć – wernisaż	
18 piątek 19:00	teatr Josela Rakowera rozmowa z Bogiem reż. Sławomir Holland	
19 sobota 16:00	muzyka Z głębokości wołam do Ciebie...	
19 sobota 18:00	debata Zmagania z pamięcią – debata poświęcona polskiej pamięci o Holokauście	
19 sobota 20:00	kino Syn Szawła reż. László Nemes Węgry 2015	
20 niedziela 11:00	literatura Klimatyczni – spotkanie z książką dla dzieci, warsztaty plastyczne	
20 niedziela 12:00	muzyka Czereśnie	
20 niedziela 18:00	muzyka Hańba!	
22 wtorek 19:00	literatura Boska Komedia – spotkanie z Jarosławem Mikołajewskim	
23 środa 19:00	teatr 90. rocznica urodzin Wiesława Myśliwskiego – Saksofon	
24 czwartek 18:00	literatura Spotkanie z Andrzejem Stasiukiem!	
24 czwartek 20:00	muzyka Opla, Stasiuk, Trzaska	
26 sobota 16:00	cykle Jak u Barei 5. odcinek serialu „Alternatywy 4” Spotkanie z twórcami serialu	
26 sobota 18:00	projekty Hip-hop szansą	
27 niedziela 16:00	teatr od 7 lat Opowieści z Narnii reż. Gabriel Gietzky	
29 wtorek 19:00	kino Moje wspaniałe życie – spotkanie z reżyserem Łukaszem Grzegorzkiem reż. Łukasz Grzegorzek Polska 2021	
30 środa 19:00	literatura Afrofuturyzm i odlotowe wizje przyszłości – spotkanie z Rafałem Księżykiem	
30 środa 20:00	muzyka BLED Jazz w wydaniu science fiction	
31 czwartek 19:00	literatura Międzynarodowy Dzień Widoczności Osób Transpłciowych: My, trans – spotkanie z Piotrem Jaconiem	

Mokotów solidarny z Ukrainą

Oleh, pracownik urzędu z przekazaną flagą Ukrainy.

Jesteśmy z Ukrainą! Pomagamy i solidaryzujemy się z naszym wschodnim sąsiadem.

Na budynku urzędu przy ul. Rakowieckiej została wywieszona flaga Ukrainy. Niebiesko-żółtą flagę przyniósł Oleh, nasz ukraiński kolega, który pracuje z nami w urzędzie już 5 lat. Flaga, którą nam podarował, powiewa na budynku mokotowskiego ratusza. Flagi wiszą też w innych lokalizacjach urzędu.

Burmistrz dzielnicy Mokotów gorąco dziękuje wszystkim za pomoc. Wsparcie mieszkanki i mieszkańców było nieocenione. Odzew, z jakim się spotkaliśmy, bezinteresowna pomoc, zaangażowanie napełniło nas nadzieją i wiarą, że jesteśmy wspólnotą i w dobie trudności potrafimy być razem. Jesteśmy bardzo wzruszeni postawą mieszkańców dzielnicy.

Na Mokotowie zorganizowano 9 punktów pomocowych, gdzie wolontariusze wspólnie z mokotowskim samorządem i zarządem Dzielnicy organizowali pomoc na rzecz Kijowa.

„Dziękuję bardzo mieszkańcom Mokotowa za ogromnie zaangażowanie i pomoc. Było spontaniczne, czasami tłoczno i ciężko. Stanęliście na wysokości zadania! Mokotów zawsze chętnie pomaga. Ogromnie podziękowania także dla zaangażowanych pracowników, wolontariuszy, kierowców, którzy własnym transportem przewozili zapakowane kartony. Serce rośnie, że jesteśmy jedną wielką rodziną” – dodał burmistrz Rafał Miastowski, która na miejscu koordynował i brał udział w zbiórce.

PUNKT ZBIÓRKI NA RZECZ UKRAINY

Dom Kultury Kadr, ul. Rzymowskiego 32
poniedziałek - piątek, godz. 11.00-18.00

Dziękujemy!

Mokotów solidarny z Ukrainą

Punkt zbiórki darów na rzecz Ukrainy

Dla mieszkańców, którzy chcą przekazać rzeczy, uruchomiono nowy punkt zbiórki w Domu Kultury Kadr. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 11.00-18.00.

Lista potrzebnych rzeczy:

– Żywność z długim terminem ważności (puszki, zupy, suche pieczywo, kawa, herbata, słodycze, batony energetyczne itp.)

– Żywność dla dzieci: mleko w proszku, jedzenie w słoiczkach itp.

– Produkty higieny osobistej: żele, mydła, szampony, – dla dzieci, i dorosłych

– Środki czystości, podpaski

– Produkty dla dzieci typu butelki na mleko, pampersy, chusteczki itp.

– Środki tzw. pierwszej pomocy, w tym opatrunki, gazy, podstawowe leki itp.

– Woda w butelkach

– Artykuły typu biwakowego: śpiwory, koce, materace, łóżka polowe

Prosimy przynosić produkty najlepiej już zapakowane w kartony.

Kolejny etap prac w parku Pole Mokotowskie

Warszawski Zarząd Zieleni rozpoczyna kolejny etap prac modernizacyjnych na terenie parku Pole Mokotowskie. Rozbetonowano już główny staw na powierzchni 13 tys. mkw. i rozpoczyna się zbiórka mniejszych stawów. Startuje także remont domków fińskich.

Przy mniejszych stawach do rozbetonowania jest ok. 3 tys. mkw. Miejska jednostka kieruje się przy tym ideą gospodarki cyrkularnej. Pokruszony beton, który będzie nadawał się do ponownego wykorzystania, zostanie użyty m.in. do uformowania wałów wyguszających park od strony ul. Wawelskiej. Prace rozbiórkowe powinny zakończyć się w kwietniu. Kolejnym etapem prac będzie stworzenie małych zbiorników w nowej, naturalnej technologii. W związku z naturalizacją zbiorników teren w ich otoczeniu został wygrodzony do końca października tego roku.

Trwają również prace przy dużym stawie, który jest obecnie profilowany pod nowy zbiornik. W ramach modernizacji w parku utworzony zostanie nowy, naturalny układ wodny, ze strefami roślinności szuwarowej.

Prace przy domkach fińskich zaczynają się na przełomie lutego i marca. Domki będą sukcesywnie remontowane do końca listopada. Ze względu na stan techniczny, pozyskany materiał zostanie poddany selekcji pod względem możliwym do zachowania. Domki zostaną następnie odbudowane w technologii, w której powstały. W związku z

remontem usunięte zostaną również 2 drzewa wrastające w fundamenty.

Pole Mokotowskie – naturalnie!

Zarząd Zieleni m.st. Warszawy realizuje pierwszy etap modernizacji parku Pole Mokotowskie objęty dofinansowaniem unijnym. Intencją odnowy jednego z największych parków stolicy było zadbanie o jego przyrodę, zwiększenie różnorodności biologicznej i retencji wody.

W ramach modernizacji powstanie nowy, naturalny układ wodnego w parku. Zagospodarowany zostanie też zrehabilitowany teren po dawnej bazie MPO, gdzie powstanie ogród biocenotyczny pełen różnorodnych roślin oraz pojawią się pełne zieleni miejsca rekreacji i strefy wejściowe. Powstaną również: nowa siłownia plenerowa, automatyczne toalety, oświetlenie, ławki i poidelka, a domki fińskie, w tym dom Ryszarda Kapuścińskiego, zostaną odremontowane. Pojawi się tu 55

nowych drzew, ponad 6 tys. krzewów, 17 tys. bylin i niemal 1,5 ha łąk. Zakończenie prac budowlanych planowane jest na IV kwartał 2022 r.

Inwestycja z dbałością o przyrodę

Projekt odnowy Pola Mokotowskiego jest realizowany z myślą o ochronie istniejącej przyrody parku. Zarząd Zieleni kładzie duży nacisk na minimalizację negatywnego wpływu prac budowlanych, zarówno na roślinność, jak i zamieszkujące park dzikie zwierzęta.

W trakcie realizacji inwestycji prowadzony jest nadzór przyrodniczy, a istniejąca roślinność została zabezpieczona poprzez utworzenie wygrodzonych stref ochrony zieleni, w których zabroniony jest ruch kołowy i pieszy. Co więcej, dla płazów żyjących wcześniej w stawie przeznaczonym do rozbetonowania, powstał tymczasowy zbiornik zastępczy, który zapewnia im schronienie i umożliwi rozmnażanie na wiosnę.

Przetarg na modernizację Parku Pole Mokotowskie uwzględni elementy objęte dofinansowaniem w ramach projektu „Rozwój i uporządkowanie terenów zieleni wraz z elementami rekreacyjnymi na terenie Parku Pole Mokotowskie, Parku Żeromskiego oraz Parku Ogrody Kosmosu w Warszawie” współfinansowanego przez Unię Europejską z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Zarząd Zieleni m.st. Warszawy

#Dzielnica Mokotów zaprasza na...

Kompetencje medialne - kurs dla dzieci w wieku 10-14 lat

Z jakich źródeł czerpać informacje? Jak być na bieżąco i rozumieć świat? Kompetencje medialne to umiejętność dokonywania wyborów treści medialnych, ich analizy, interpretacji, znajomości zasad etyki, prawa i bezpieczeństwa korzystania z mediów. To także umiejętność tworzenia nowych treści, dzielenia się swoją wiedzą, opiniami, osiągnięciami.

Biblioteka Multimedialna zaprasza do wzięcia udziału w bezpłatnym szkoleniu z kompetencji medialnych w ramach projektu Fundacji Wspierania Zrównoważonego Rozwoju - „Sieć na kulturę”.

Tematem szkolenia są m.in. bezpieczeństwo w sieci, zasady poruszania się w sieci (Netykieta), narzędzia Google (dokumenty do pisania, graficzne, arkusze kalkulacyjne, prezentacje itp.), programy graficzne, aplikacje, jak rozpoznawać nieprawdziwe treści w Internecie, jak zadbać o swoje zdrowie podczas pracy przy komputerze.

Szkolenie adresowane jest do młodzieży w wieku 10-14 lat i obejmuje 16 spotkań (1x45 minut, 15x90 minut) w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI (ul. Tyniecka 40a) w wybrane poniedziałki i wtorki, od marca do maja. Pierwsze zajęcia odbędą się 7 marca (poniedziałek) w godzinach 16:30-17:15, kolejne we wtorek 8 marca, w godz. 16.30-18.00.

Szczegóły i zapisy na stronie biblioteki: www.mbddim.pl.

Elektroteka poszukuje wolontariuszy

Elektroteka to nowo powstające miejsce dla mieszkańców Warszawy, w którym będą mogli dokonać drobnych napraw sprzętu elektronicznego. Miejsce to chce zwrócić uwagę mieszkankom i mieszkańcom Mokotowa na problem wyrzucania sprzętów elektronicznych i na możliwość ich naprawienia. Pracownia wyposażona jest w stół warsztatowy, sprzęt pomiarowy, narzędzia do precyzyjnych napraw, stację lutowniczą, sprzęt do napraw ekranów.

Multimedialna Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży nr XXXI w Dzielnicy Mokotów poszukuje wolontariuszy do pełnienia dyżuru w Elektrotece i pomocy mieszkańcom w dokonywaniu drobnych napraw sprzętu elektronicznego.

Elektroteka mieści się w bibliotece na ul. Tynieckiej 40a.

Więcej na: <https://ochotnicy.waw.pl/oferta/1994>.

Rozmawiamy z artystką Magdaleną Salome

Ciekawa wystawa w Służewskim Domu Kultury

W Służewskim Domu Kultury w Galerii przy Kozach prezentowana jest aktualnie wystawa „Algae”. Autorką niezwykle oryginalnych prac jest Magdalena Salome, która w swej twórczości bardzo często porusza tematykę związaną z naturą oraz stosunkiem człowieka do przyrody. Narzędziem, którym posłużyła się artystka przy wykonywaniu prezentowanych rysunków były tusze roślinne, które przygotowała samodzielnie w procesie macerowania i gotowania materii roślinnej. Z artystką rozmawiam na temat aktualnie trwającej wystawy, techniki, którą wykorzystywała przy tworzeniu prezentowanych prac oraz na temat jej twórczości w ogóle.

KATARZYNA NOWIŃSKA: Wystawa „Algae”, którą jeszcze do 10 marca można zobaczyć w Służewskim Domu Kultury przy ulicy Jana Sebastiana Bacha 15 jest wyrazem zachwytu nad pięknem i różnorodnością roślin żyjących w wodach. Jak zrodził się pomysł na tego typu prace? Skąd inspiracja?

MAGDALENA SALOME: Inspiracja przyszła naturalnie, wraz z nową techniką. Gdy po wielu próbach udało mi się w końcu uzyskać tusz roślinny w przepięknym, oliwkowo-zielonym kolorze, od razu skojarzyłam go z kolorem wodorostów obserwowanych przez powierzchnię wody.

Wcześniej długo szukałam odpowiedniego medium by o nich opowiedzieć. Powstawały próby sportretowania ich w technice akwareli jednak nie byłam do końca zadowolona z rezultatów. Chciałam mówić o roślinach jeszcze pełniej, pragnęłam, by moje prace były nie tyle ich odwzorowaniem, ale niemal odbiciem. Oglądając wystawę, widzimy rezultat poszukiwań, które trwały od końca 2019 roku.

Wysublimowane kształty, często wielowymiarowa płatanina linii, które widzimy na Pani pracach – wszystko to sugeruje, że są one efektem uważnej obserwacji zróżnicowanych tkanek roślinnych. W jaki sposób wyglądała ta obserwacja? Jak przygotowywała się Pani do wykonania rysunków?

Obserwacja odbywała się zarówno w skali mikro jak i makro. Zarówno studiując zdjęcia mikroskopowe, jak i oglądając zdjęcia satelitarne oceanów. Korzystałam z naukowych opracowań, które prezentowały fotografie alg w naturalnym środowisku, a także przeglądałam własne zdjęcia i szkice, które wykonywałam w plenerze w Chorwacji, na Fuerteventurze, nad Bałtykiem, obserwując mazurowieckie rzeki. Czasem wykorzystywałam wrażeniowość wspomnień. To jak pamiętam rośliny wodne, ich ruch i zawiłość. Czasem wykorzystywałam ich sylwetki by opowiedzieć o czymś więcej niż o formach roślinnych (prace „Voice”, „Voice II”).

Nie tylko tematyka prac wpisuje się w nurt tzw. twórczości bio, czy twórczości ekologicznej, bo również oryginalna technika wykonania prac wpisuje się w ten nurt. Proszę nam opowiedzieć jak wyglądał proces przygotowywania tuszy roślinnych, którymi wykonała Pani rysunki...

Tusze roślinne to tylko (lub aż) gotowana materia roślinna. W formie suszu z pobliskiej zielarni lub też pozyskiwana i selekcyonowana własnoręcznie z lasów, pól, przydrożnych zagajników. Sam proces jest dość prosty – tusz uzyskiwałam gotując przez wiele godzin liście/korę/kwiaty powoli redukując wodę. Pod koniec dodawałam parę kropel olejku złodziej oraz gu-

mę arabską. Niektóre tusze nie chciały „oddawać” koloru poprzez gotowanie więc rozwiązaniem było długie macerowanie w wodzie.

Tusze roślinne są dość nieprzewidywalne w pracy. Mieszają się ze sobą w sposób zupełnie inny niż pozostałe media malarskie czy rysunkowe. Barwnik często osadza się nierównomiernie, tworzy sam z siebie abstrakcyjne kształty, które później staram się wydobyć, dodatkowo dodając do prac tusz chiński, biały atrament, ołówki.

Czy było coś, co Panią zaskoczyło w trakcie pracy nad rysunkami prezentowanymi aktualnie na wystawie w Służewskim Domu Kultury?

Było wiele momentów zaskoczenia, ponieważ uczyłam się tej techniki w trakcie pracy. Traktowałam to jak ciągły eksperyment. To, co jednak zupełnie mnie zaskoczyło, to czas. Tych prac nie da się przygotować w dwa wieczory.

Tusz roślinny ma swoją dynamikę. By osiągnąć swój docelowy kolor potrzebuje nawet kilku dni. Żeby nanieść kolejną warstwę tuszu, praca musiała zupełnie wyschnąć. Część prac, które rozpoczęłam w 2020, skończyłam dopiero w 2021.

Do jakich przemysłów chciałaby Pani zachęcić osoby oglądające wystawę?

Przed wszystkim, zachęcam do obejrzenia prac na żywo, zarówno z bliska jak i większej odległości. Tusz roślinny jest wyjątkowym medium artystycznym i to jak zachowuje się na papierze jest zupełnie unikatowe. Spróbowałabym podejść tak blisko jak się da i poobserwować detale. Ślady wchodzących w reakcję tuszy, to jak wchodzić ze sobą w relacje. Zachęcałabym do porównywania prac, oglądania podobieństw i różnic, to jak jedna roślina może dawać zupełnie różne odcienie.

A mówiąc już poza samą wystawą, chciałabym, żebyśmy zatrzymali się na moment. Siła i moc natury jest zatrważająca i piękna. Pozwala nam spojrzeć z dystansu na siebie i innych. Natura jest demokratyczna i cykliczna. Daje nadzieję.

Jakie są dalsze plany odnośnie „Algae”? Gdzie teraz trafia prace?

Na ten moment planuję kolejną wystawę, na której pokażę prace z serii „Algae”. Bardzo chciałabym, by odbyła się jeszcze w tym roku - polecam obserwować moje social media (www.magdalena-salome.com oraz www.instagram.com/m.salo) będę informować o planach na bieżąco.

Pani wcześniejsze prace były prezentowane na światowych wystawach w krajach takich jak Portugalia, Węgry, Słowacja czy Wielka Brytania. Którą z tych wystaw najlepiej Pani wspomina i dlaczego?

Najmilej wspomina 10th Douro Biennial 2020 w Portugalii, chociaż to takie stodo-gorzkie wspomnienie. Praca została zaprezentowana w przepięknym miejscu, Miguel Torga Cultural Space, w otoczeniu wspaniałych grafik wybitnych artystów z całego świata. Odbyło się to jednak w 2020 i pandemia uniemożliwiła mi dotarcie na wystawę.

W jakich miejscach w Polsce Pani prace znajdują się na stałej ekspozycji?

Na ten moment jedna z prac z serii „Algae” jest w zbiorach Nenci Art Collection w Warszawie przy ulicy Ludwika Pasteura 3.

Nad czym Pani obecnie pracuje? Jakie są Pani pomysły na kolejne prace?

Wciąż eksploruję medium, jakim są tusze roślinne. Chciałabym równolegle pracować nimi jak i wrócić do technik tra-

FOT. MACIEJ TENGLI

Magdalena Salome w 2018 roku uzyskała dyplom z wyróżnieniem dyploma w Pracowni Grafiki Konceptyjnej i Intermedialnej pod kierunkiem prof. Andrzeja Węclawskiego i dr. Mateusza Dąbrowskiego na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W swojej twórczości podejmuje działania łączące naukę ze sztuką. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, grafiką artystyczną, oraz tworzeniem instalacji. Inspirują ją procesy biologiczne, wielowymiarowość postrzegania ich przez pryzmat emocji oraz postawa człowieka wobec natury. W swoich pracach często wykorzystuje materię roślinną, która bywa zarówno narzędziem jak i medium.

dycyjnych. Obecnie zbieram materiały do kolejnych projektów, na razie jednak są w fazie szkiców i notatek. Po samej wystawie planuję krótką przerwę. Ten czas zbierania materiałów jest ważny, choć niesie ze sobą wiele różnych uczuć i emocji. Od zagubienia po entuzjazm, od rozczarowania po ekscyta-

cję. Pewne jest jednak to, że będę opowiadać o naturze i o człowieku.

Pani Magdaleno bardzo dziękuję za ciekawą rozmowę i mam nadzieję, że znowu się spotkamy przy okazji kolejnej Pani wystawy, póki co trzymam kciuki za kolejne Pani projekty.

Agnieszka Kobus-Zawojka najlepszym sportowcem Warszawy 2021

Warszawiacy i kapituła plebiscytu zdecydowali, kto otrzyma warszawskie wyróżnienia sportowe za rok 2021. Najlepszym Sportowcem Warszawy 2021 została wicemistrzyni olimpijska Agnieszka Kobus-Zawojka, a Najlepszym Sportowcem Niepełnosprawnym 2021 paraolimpijczyk Adrian Castro. Sportowców uhonorowano podczas uroczystej 22. Gali Mistrzów Sportu Warszawy.

– Bardzo żałuję, że nie mogę być dzisiaj z Państwem. Niestety, militarny atak putinowskiej Rosji na naszego sąsiada – Ukrainę wymaga od nas niezwłocznych działań i wielu decyzji, które pozwolą przygotować Warszawę na różne scenariusze wydarzeń za naszą wschodnią granicą. Wiem, że wszyscy myślimy jesteśmy z narodem ukraińskim, ale nie możemy kierować się strachem. Tego chciałby Putin. Nie dajmy mu tej satysfakcji. Nie pozwólmy sobie odebrać radości z tego, że po dwóch latach przerwy możemy wspólnie uhonorować sukcesy naszych warszawskich sportowców. Bez względu na wyniki plebiscytu chcę podkreślić, że bardzo doceniam starania wszystkich z Państwa – zawodników, ale też trenerów i bliskich. Podziwiam za hart ducha, wytrzymałość i oddanie sportowym pasjom, co z pewnością wiąże się z wieloma wyrzeczeniami. Jesteście przykładem, że ciężka praca i wytrwałość popłaca – napisał w liście skierowanym do gości zgromadzonych na uroczystej gali prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski.

Podczas 22. Gali Mistrzów Sportu Warszawy przyznano 11 wyróżnień w

7 kategoriach. Pośród zgromadzonych gości znalazło się wielu wybitnych sportowców, trenerów, przedstawicieli władz miasta oraz członków kapituły plebiscytu.

– Dzisiejsza gala miała przebiec w zupełnie innej atmosferze. Być tryumfem i świętem warszawskiego sportu, jednak wydarzenia na Ukrainie całkowicie zmieniają także naszą rzeczywistość. Mimo wszystko chciałabym wyrazić naszą wdzięczność i dumę, że wśród warszawiaków mamy tak wielu wybitnych sportowców – powiedziała wiceprezydentka m.st. Warszawy Renata Kaznowska.

Najlepszym Sportowcem Roku została wybrana Agnieszka Kobus-Zawojka. Warszawianka była w drużynie wioślarek (wraz z Marią Sajdak, Martą Wieliczko i Katarzyna Zillmann), które w rywalizacji czwórek podwójnych wywalczyły pierwszy medal dla Polski na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio. Kobus-Zawojka ma na swoim koncie wiele tytułów. Była mistrzynią świata i Europy, a także brązową medalistką Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro z 2016 r. Od 2018 r. otrzymuje olimpijskie stypendium sportowe m. st. Warszawy, a także jest wielokrotną laureatką na-

grody sportowej Warszawy. Drugie miejsce w tej kategorii zajął lekkoatleta Dariusz Kowaluk, a trzecie szpadzistka Magdalena Piekarska-Twardochel.

W kategorii Najlepszy Sportowiec Niepełnosprawni Roku zwyciężył Adrian Castro – szermierz uprawiający szermierkę na wózkach, srebrny medalista Letnich Igrzysk Paraolimpijskich w Tokio. Czterokrotnie wygrał też klasyfikację generalną Pucharu Świata. Drugie miejsce zajęła lekkoatletka Magdalena Dąbrowska, a trzecie pływak Kamil Otowski.

Decyzją internautów w kategorii Najpopularniejszy Sportowiec Roku wy-

grał Michał Nalewajek, który na co dzień jest zawodnikiem IKS AWF Warszawa i rywalizuje w szermierce na wózkach. Na Igrzyskach Paraolimpijskich w Rio de Janeiro w 2016 zdobył srebrny medal w rywalizacji drużynowej we florecie oraz brązowy w szpadzie – także w rywalizacji drużynowej.

Tytuł Trenera Roku przyznano Andrzejowi Wołkowyckiemu z AZS AWF. Na co dzień trenuje lekkoatletów, w tym naszego mistrza olimpijskiego Dariusza Kowaluka, który zdobył złoty medal na ostatnich Igrzyskach Olimpijskich w Tokio. Z kolei Sportową Osobowością Roku został pływak i olimpijski medalista - Paweł Korzeniowski.

Statuetkę dla Sportowej Drużyny Klubowej Roku odebrała AZS UW Waterpolo, która jest ekstraklasową drużyną piłki wodnej. Powstała w 2013 roku z inicjatywy kilku zawodników, trenera Marka Bednarskiego oraz dzięki pomocy AZS UW. Już w 2014 roku drużyna zadebiutowała w I lidze Mistrzostw Polski Seniorów, zajmując 3 miejsce. Od tego czasu zanotowali wiele sukcesów, takich jak zwycięstwo w Pucharze Polski 2021.

Sportową Imprezą Roku internauci wybrali cykl ogólnopolskich zawodów pływackich przeznaczonych dla najmłodszych - „Od Młodzika do Olimpijczyka”, których organizatorem jest AZS Warszawa. W takiej ostatniej edycji w pięciu etapach eliminacyjnych i wielkim finale wzięło udział tysiące uczestników.

22. Gala Mistrzów Sportu Warszawy odbyła się w Pałacu Kultury i Nauki, a jej gospodarzami byli dziennikarze Piotr Sobczyński i Dariusz Szpakowski.

Wojtek Dąbrowski

BYŁ RASPUTIN...

(1869 – 1916, powtórka z historii)

Był Rasputin, znany w dziejach.
To tytułów długa lista:
Prawosławny kaznodzieja,
Mnich, jasnovidz, egzorcysta.

Żył Rasputin gdzieś na Rusi.
Tam, podając się za mnicha,
Umiął ciemny naród skusić,
By kieszenie mu napychał.

Lud uwierzył, bo mu klechy
Próbowali wbić do głowy,
Że odpuszcza wszystkim grzechy,
Jako mąż opatrnościowy.

Wiódł Rasputin sielskie życie,
Głosząc ponoć słowo boże.
Jako mistyk-uzdrowiciel,
Znalazł się na carskim dworze.

Dziś dowody są niezbite,
Że choć miał odbywać karę,
Został cara faworytem,
I sam pragnął zostać carem.

Miał stanowić wzór moralny,
Bogobojny, świętobliwy,
Lecz życiorys oficjalny,
Nie do końca jest prawdziwy.

Sęk w tym, że to słowa puste,
A pozory często mylą.
Zbawca zwykłym był oszustem,
Co utwierdzał z każdą chwilą.

Nie miał ślubów i święcenia,
Za to prawda była taka,
Że sam źródłem był zgorszenia,
I opinię miał łajdaka.

Pił i palił, łamał prawo,
Miał skłonności do panienek,
Cieszył się ponurą sławą,
Rządzić chciał za wszelką cenę.

Był przyczyną burd w gospodzie,
Miał przydomek koniokrada.
Więś, gdzie mieszkał, nawet młodzież,
Dosyc miała już sąsiada.

Zastęp wrogów był dość liczny.
Osaczono Rasputina
I z pobudek patriotycznych
Ktoś truciznę wlał do wina.

- Nie mógłbyś się Rasputinie
Zachowywać przyzwoicie?
Już za późno! Rosja ginie!
Tak w zamachu stracił życie.

Ujawiamy fakty nowe,
Jeśli ktoś z was o nich nie wie:
Padł od strzału prosto w głowę,
Utopiony został w Newie.

Skończył marnie. Los oprawy
Trudno sobie wyobrazić,
Lecz mawiają dziejów znawcy,
Że historia się powtarza.

Najbliższe spotkanie autorskie MKWD odbędzie się w poniedziałek 7 marca o godz. 18 w restauracji Winowajcy Roku (Warszawa Ursynów, ul. Romera 4b).

W prawo czyli w lewo

Epopeja trwa...

Zaczytuję się w pamiętnikach Jana Chryzostoma Paska. Uwielbiam przenieść się kilka wieków wstecz i zanurzać w odległe czasy. Urzeka mnie piękno staropolszczyzny, a przede wszystkim ludzie, ich charaktery, obyczaje etc. Jest to możliwe dzięki barwnym opisom genialnego pamiętnikarza epoki baroku, które pozwalają wyobrazić sobie ówczesne społeczeństwo, zmagające się z licznymi nieszczęściami nawiedzającymi naszą ojczyznę. Polakom, żyjącym współcześnie w obecnych granicach Rzeczypospolitej, trudno wyobrazić sobie z czym przychodziło mierzyć się naszym przodkom około trzysta lat wcześniej.

Czy i jak bardzo różnimy się od swoich sarmackich antenatów? Różnic nie jest tak wiele, jak mogłoby się wydawać. Mówili polszczyzną, której urodę możemy docenić nawet po wielu wiekach. Czy byli to ludzie zaściankowi, znający jedynie swoje najbliższe obejście? Z pewnością nie. Wielu z nich podróżowało po świecie, poznawało kulturę i obyczaje innych narodów. Aż trudno uwierzyć, że stosunki międzynarodowe były tak bardzo ożywione. Dziś w dobie techniki, pozwalającej na szybką komunikację, trudno uwierzyć, że pokonywali ogromne odległości konno, wysyłali pocztę i to działało. W kontaktach pomocny był język łaciński, dzięki któremu lepiej wykształcona część społeczeństwa Rzeczypospolitej mogła porozumiewać się z cudzoziemcami.

Rodzinne koligacje rodów królewskich i magnackich sprawiały, że relacje pomiędzy krajami miały często charakter personalny. Na porządku dziennym były małżeństwa międzynarodowe, zawierane dla określonych celów politycznych. Można znaleźć wiele przykładów, kiedy relacje te miały wpływ na bieżącą politykę, na zawierane sojusze wojskowe, co miało też wpływ na gospodarkę i nierzadko prowadziło do wojen. Tych nie brakowało w czasach Jana Chryzostoma Paska.

„Twórczość naszego wybitnego kronikarza zasługuje na szersze omówienie i spopularyzowanie. Niestety, wiedza o jego dorobku jest niedostateczna”

życiu politycznym, o wojskach koronnych, zaciężnych, stowarzyszonych, o zwykłych ludziach i o tych, którzy na politykę mieli największy wpływ, o władcach, o magnaterii, o szlachcie.

Twórczość naszego wybitnego kronikarza zasługuje na szersze omówienie i spopularyzowanie. Niestety, wiedza o jego dorobku jest niedostateczna. A z pewnością zasługuje na to, by ją bardziej spopularyzować. Warto też przypomnieć, że doceniali ją i szukali w niej inspiracji m. in.: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Teodor Jeske-Choiński, Zygmunt Krasiński, Henryk Sienkiewicz, Józef Ignacy Kraszewski, Henryk Rzewuski. Także w literaturze XX wieku znajdziemy odniesienia do pamiętników Jana Chryzostoma Paska, np. w poezji Ernesta Brylla, Jerzego Harasymowicza oraz u Witolda Gombrowicza (powieść Trans-Atlantyk).

Dlaczego wspominam Jana Chryzostoma Paska i jego wyjątkową sarmacką epopeję teraz? Otóż ma ona wiele wspólnego z wydarzeniami za naszymi wschodnimi granicami. Czytelnik pamiętników znajdzie w nich liczne paralele pomiędzy tymi z pozoru odległymi czasami. Żołnierska i obywatelska służba kronikarza z okresu baroku opisana obrazowo dowcipnym, nieco rubasznym językiem, z wplatanymi co rusz makaronizmami łacińskimi może być dla nas dobrym odniesieniem do tego, z czym mamy do czynienia obecnie.

Sledząc losy Rzeczypospolitej i zamieszkujących ją narodów w drugiej połowie siedemnastego wieku, znajdziemy wiele krzepiących wątków. Poczynając od kampanii przeciw Szwedom po udział Jana III Sobieskiego w obronie Wiednia przed nawałą turecką. Pomimo licznych opresji, naszym przodkom udawało się wyjść z nich zwycięsko.

Pamiętniki ukazały się drukiem w 1836 dzięki staraniom hrabiego Edwarda Raczyńskiego. Warto zwrócić uwagę na symbolikę wynikającą z poniższego faktu. Na wspomnienia Jana Chryzostoma Paska składają się dwie części, z których pierwsza – to żołnierska służba Rzeczypospolitej, obejmująca lata 1655–1666, druga zaś – żywot ziemiański (sprawy domowe i publiczne), obejmująca lata 1667–1688. Znamienne jest, że po wojnach przyszedł czas na zwyczajne życie, na obowiązki rodzinne, na gospodarowanie na ojcowiznie etc. Wierzę, że tak będzie i dziś. Po zawierusze wojennej wystrząsali ucichną i przyjdzie czas na rozliczenie przestępców wojennych, zaś ludzie będą mogli poświęcić się swoim codziennym sprawom.

Mirosław Miroński

Gadka Tadka

Ruskie pociski zamiast ruskich pierogów

Żeby nie wiem jak mocno się odpychał, muszę choć raz odnieść się w swoim stałym felietonie do wydarzeń blisko naszej granicy, o których trąbi cały świat. Czynień to niechętnie, bo wszystkie media od kilku dni niczym innym się nie zajmują i chyba powiedziano już wszystko. Niniejszym kajam się publicznie, ponieważ totalnie pomyliłem się w ocenie Władymira Władymirowicza Putina, prezydenta Federacji Rosyjskiej. Miałem go za polityka skutecznego, sprawnego i przewidywalnego, czemu wielokrotnie dawałem wyraz w swoich publikacjach. Ba, nawet darzyłem go sympatią za charakterystyczną dla niego specyficzną retorykę. Wyprowadził mnie w pole – pocieszające jest to, że nie tylko mnie, ale prawie wszystkich ważniaków robiących w europejskiej polityce. No, może z wyjątkiem Brytyjczyków, którzy przestali mu ufać już w 2006 r. po otruciu radioaktywnym polonem rosyjskiego dysydenta Aleksandra Litwinienki. Ofiara zmarła w straszliwych męczarniach, a Anglicy uznali, że za atakiem na Litwinienkę stał sam Putin. Nieufność do Rosji zamieniła się w niechęć graniczącą z odrazą, kiedy w 2018 r., również na terytorium Zjednoczonego Królestwa, usiłowano otruć „nowiczkiem” podwójnego agenta brytyjskiego wywiadu Siergieja Skripala i jego córkę Julię.

To były wyraźne sygnały, że główny lokator Kremla nie cofnie się przed niczym, by pokazać światu swoją moc i władzę. Sygnały te zostały przez resztę Europy zlekceważone, podobnie jak wrześnie doniesienia z Polski o bezprecedensowym rozmachu strategicznych manewrów armii rosyjskiej i białoruskiej „Zapad 2021” tuż pod polską granicą, w które zaangażowano 200 tys. żołnierzy, czyli 1/5 rosyjskiej armii. Putin i jego propagandyści tradycyjnie już oszukali Zachód, zapraszając na manewry w roli obserwatorów wysłanników ONZ, OBWE i Czerwonego Krzyża. „Cokolwiek by mówiono na Zachodzie, te manewry są elementem szkolenia wojsk” – twierdził rosyjski wiceminister obrony Nikołaj Pankow. Zachód uwierzył i dopiero 24 lutego nad ranem, kiedy Putin wydał rozkaz o rozpoczęciu operacji wojskowej na wschodniej Ukrainie, naocznie można było się przekonać, że ma się do czynienia nie z politycznym graczem, lecz z sowieckim zbirzem, który kieruje się w swoich poczynaniach najbrutalniejszą ze wszystkich idei – silny ma zawsze rację.

Porównywanie Putina do Adolfa Hitlera nie jest moim zdaniem trafione, ale polityczne motywy ściśle łączą osoby dwóch zbrodniarzy. Idée fixe Führera była koncepcja tzw. Lebensraum, czyli powiększenie przestrzeni życiowej dla Niemców za pomocą Drang nach Osten (parcia na wschód), zaś w wypadku rosyjskiego watażki to odtworzenie Wielkiej Rosji poprzez podporządkowywanie sobie kolejnych narodów. Wiadomo, że dla Putina politycznymi wzorcami są Piotr I Wielki, Katarzyna II Wielka oraz Josif Wissarionowicz Stalin. Prawdopodobnie ubzdurał sobie, że zapisze się w historii Rosji jako Władymir I Zdobywca, ale nie wziął pod uwagę faktu, że czasy się zmieniły i dzisiaj na podboje terytorialne, szczególnie w Europie, nie będzie zgody. Sowiecki zbir – tak dzisiaj należy nazywać tego kremlowskiego bolszewika, odzianego w garnitur od Armaniego – ubzdurał sobie również, że na Ukrainie jego wojska będą witane kwiatami oraz chlebem i solą, ale znów nie wziął pod uwagę faktu, że Ukraińcy liczą od 1991 r. wolności i ani im w głowie oddać rządy w państwie kolejnemu po Łukaszence i Kadyrowie pacholękowi Putina.

„Niniejszym kajam się publicznie, ponieważ totalnie pomyliłem się w ocenie Władymira Władymirowicza Putina, prezydenta Federacji Rosyjskiej”

Kazachów czy Czeczenów, których w Rosji nazywają „Czarnymi”, to dla nich ludzki chłam. „Chochoł” jest obraźliwym określeniem osoby pochodzącej z Ukrainy, chociaż Rosjanie używają tego określenia także wobec innych narodowości z tamtych rejonów. To coś w rodzaju naszego pogardzanego „wsiołka”. Natomiast Ukraińcy nazywają pogardliwie Rosjan „kacapami”, co ma podobną wymowę do polskiego słowa osioł. Oba kraje są ze sobą zbyt mocno powiązane historycznie, by mówić o całkowitej odrębności kulturowej, ale od 1991 r. Ukraińcy celebrować i pielęgnują wszystko, co różni ich kraj od Rosji. Często twierdzą wręcz, że cywilizacja rosyjska swoje korzenie ma w Kijowie (Ruś Kijowska), a język ukraiński jest starszym i bardziej złożonym słowiańskim językiem niż rosyjski, co doprowadza Rosjan do furii.

Kardynalny błąd, popełniony w ocenie Ukraińców jako nacji, zaowocował tym, że politycznie Rosja Putina już przegrała tę wojnę, o utracie wizerunku niezwykłej armii rosyjskiej nie mówiąc. Ogromną przewagę agresora widać w liczbie żołnierzy i ilości sprzętu, ale wysokość morale jest zdecydowanie po stronie Ukraińców. To nic dziwnego, jeśli ma się tak charyzmatycznego głównodowodzącego i przywódcę narodu jak prezydent Wołodymyr Ołeksandrowycz Zełenski. Każdy ruch rosyjskich wojsk jest śledzony przez satelity, zaś uzyskana informacja po ich przetworzeniu w Fort Huachuca (Centrala Wywiadu Armii USA) niezwłocznie przesyłane są do sztabu generalnego w Kijowie. Ukraińcy mają wiedzę o ruchach każdego rosyjskiego czołgu z dokładnością do 100 metrów, dlatego Rosjanie nie zdobyli jeszcze stolicy Ukrainy. Mają gigantyczną wprawdzie przewagę i miasto może upaść pod naporem rakiet i pocisków manewrujących, ale nawet jeśli tak się stanie, najeźdźcy utoną we własnej krwi. Maksymalnie zdeterminowani żołnierze, a także uzbrojona ludność cywilna będą razić wroga z za rogów ulic, z dachów i okien budynków.

Polacy dostarczyli na Ukrainę najlepsze na świecie zestawy rakiet przeciwlotniczych „Piorun”. Są tak skuteczne, że partię tego sprzętu kupili od nas nawet Amerykanie. „Pioruny” można porównać do amerykańskich „Stingerów”, ale polski odpowiednik ma dużo większą skuteczność. Z porównania dokonane podczas ćwiczeń Tobruq Legacy-19 wynika, że skuteczność „Stingerów” była nie większa niż 70 proc., natomiast testowane przez żołnierzy „Pioruny” miały 100-procentową efektywność, choć ich próby odbywały się w o wiele gorszych warunkach.

Waledwie kilka dni prezydent największego terytorialnie państwa świata stał się wyrzutkiem potępianym i pogardzanym pod każdą szerokością geograficzną. Choć sam wpędza największy swój kraj w ciemność i nędzę, bo sankcje już robią swoje – nie sądzę, by szybko wycofał się z Ukrainy. Będzie nadal atakował, by do ewentualnych negocjacji tradycyjnie przystąpić z pozycji siły – „wyzwoliciele Ukrainy od nazizmu, który był głównym narzędziem i główną metodą budowania ukraińskiej państwowości”. Aby zachować twarz, będzie bredził, że „denazyfikacja odbywa się w interesie całej Europy, nawet jeśli Europa nie jest tego świadoma”. Tyle że wprawdzie musiałby zająć całą Ukrainę i utrzymać w ryzach kraj terytorialnie dwa razy większy od Polski. Jest to niemożliwe, bo prawie każdy Ukraińiec, a jest ich 40 milionów, ma za pazuchą „kałacha”, zaś w piwnicy rusznicę przeciwpancerną, granaty i butelki z benzyną.

Należy podkreślić, że Rosjanie już po raz drugi w skali osiemdziesięciu lat dopuszczają się ludobójstwa na ludności Ukrainy. Tak zwany Hołodomor (ukr. zamorzenie głodem), czyli wywołana sztucznie klęska głodu w latach 1932–1933, pochłonął życie około 5 milionów Ukraińców. Dochodziło do aktów kanibalizmu. Działania, które wywołały masowy głód, wynikały ze sprzeciwu ludności wsi ukraińskiej SRR wobec kolektywizacji rolnictwa i ściągania obowiązkowych, nieodpłatnych dostaw produktów rolnych w wymiarze przekraczającym możliwości produkcyjne wsi. Polityka ta została wprowadzona na przełomie 1929/1930 przez kierownictwo Wszechrosyjskiej Komunistycznej Partii (bolszewików). Wymuszana była siłą, z użyciem wojska i surowych kar, z karą śmierci łącznie.

Tadeusz Porębski

Czech śmieje się z Lecha...

W sprawie Turowa Czesi wystawili nas na pośmiewisko całej Unii Europejskiej. Nie dość, że musieliśmy ustąpić w ciągnącym się sporze, to jeszcze przez arogancję naszych rządzących straciliśmy ponad 69 mln euro z tytułu kar nałożonych na nas przez Komisję Europejską.

Z trzech braci o imionach Lech, Czech i Rus, którzy osiedli na zachodzie, południu oraz wschodzie, dając – zgodnie z mitem – początek oddzielnym krajom – Polsce, Czechom i wschodniostowiańskiej Rusi, najgłupszy i najmniej utalentowany wydaje się dzisiaj – nomen omen – Lech. Rus stworzył atomowe mocarstwo i największe państwo na świecie, Czech natomiast zbudował niewielki, ale zamożny i świetnie zorganizowany kraj, zamieszkały przez pracowitych i bardzo zdolnych ludzi. Lech zaś... Właśnie, co stworzył Lech? Dzisiaj można powiedzieć, że stworzył karykaturę europejskiego państwa rządzonego przez polityczną karykaturę. Stworzył państwo od morza do morza, które przez zdradę możnych znikło na prawie dwa stulecia z mapy świata. Stworzył państwo, które dostało szansę dokołowania do Zachodu i dynamicznego rozwoju, ale ją właśnie marnotrawi i jest postrzegane przez członków Wspólnoty jako karzący z roku na rok zaciąnek Europy i przyszcza na zdrowym ciele Starożytności Kontynentu.

Tak surowa ocena pokrywa się z cytacjami wielkich Europejczyków, którzy widać dostrzegali trącające często patologię nasze wady narodowe. Otto von Bismarck, kanclerz Niemiec: „Dajcie Polakom rządzić, a sami się wykończą.” David Lloyd George, brytyjski premier (1916-22): „Oddać Polakom śląski przemysł, to jak dać małpie zegarek”. Winston Churchill, dwukrotnie premier Wielkiej Brytanii: „Niewiele jest zalet, których Polacy by nie mieli, i niewiele jest też wad, których umieliby się ustrzec” oraz „Polacy to najdzielniejsi z dzielnych, rządzani przez najpodlejszych z podłych”. Norman Davies, brytyjski historyk, który poświęcił się badaniu dziejów państw Europy Środkowej (ostatnio): „Jarosław Kaczyński zachowuje się jak bolszewik i paranoiczny awanturnik. Prawo i Sprawiedliwość jest najbardziej mściwym gangiem politycznym w Europie”. Jeśli powyższe cytaty uzupełni się publiczną wypowiedzią Dominika Tarczyńskiego (PiS), posła na Sejm RP, przekonującego z pełną powagą, że jako asystent egzorcysty widział kobiety płujące gwoździemi i śrubami, jak również informacją, że aż 8 proc. Polaków jest przekonanych, iż 500+ i trzynaste emerytury otrzymują bezpośrednio z kieszeni Jarosława Kaczyńskiego, to niewiele dobrego można powiedzieć o narodzie żyjącym pomiędzy Bugiem a Odrą.

Odebrali nam prymat

Nie możemy mierzyć się ze starymi członkami UE, ale z racji powierzchni i liczby ludności moglibyśmy liderować wśród państw byłego bloku sowieckiego. Tymczasem liderem stały się Czechy, które wraz z Estonią i Łotwą gospodarczo oraz technologicznie prą do przodu z prędkością japońskiego super pociągu Shinkansen, pozostawiając Polskę daleko w tyle. Republika Czeska już stała się nowoczesnym państwem o ustabi-

lizowanej sytuacji politycznej i gospodarczej, ale Czesi nie powiedzieli jeszcze ostatniego słowa. Kiedy zajrzy się głęboko do Internetu, uznanie dla naszych południowych sąsiadów może łącznie przemienić się w podziw. Według Banku Światowego, Czechy należą do 31 najbogatszych krajów świata pod względem dochodów per capita. Procent mieszkańców Czech żyjących poniżej prognozy ubóstwa jest znikomy. Na podstawie danych Institute for Economics and Peace, Czechy są 10. najbezpieczniejszym krajem świata pod względem zagrożenia wojną i występowania przestępczości fizycznej. Gospodarka Czech jest uważana za najstabilniejszą spośród wszystkich państw postsocjalistycznych.

Przemysł maszynowy jest podstawą gospodarki czeskiej, a jego bazę produkcyjną tworzy ponad 1100 firm. Firmy te są aktywne głównie w dziedzinach energetyki maszynowej, techniki transportowej i produkcji obrabiarek oraz samochodów. Koncentracja przemysłu motoryzacyjnego w Republice Czeskiej jest jedną z największych na świecie. Z produkcją 107,5 samochodów na 1000 osób Republika Czeska utrzymuje wiodącą pozycję wśród czołowych producentów samochodów pod względem produkcji samochodów na mieszkańca. Od początku do listopada 2021 r. Škoda Auto wyprodukowała w czeskich zakładach łącznie 630,3 tys. samochodów. Ostrożne szacunki mówią, że w 2025 r. czeska marka będzie musiała wypuścić na drogi już 2 mln aut, by sprostać ciągle rosnącemu popytowi. Ostatni model Fabii to motoryzacyjny hit, na który przyjmowane są zapisy.

Samochody, samoloty...

W listopadzie w fabryce Toyota Motor Manufacturing Czech Republic uruchomiono produkcję modelu Toyota Yaris, natomiast produkcja w Hyundai Motor Manufacturing Czech (HMMC) za 11 miesięcy ubiegłego roku w fabryce w Noszowicach to 257 tys. pojazdów, o 19,1 proc. więcej niż przed rokiem. Czesi produkują także cenione na świecie samochody ciężarowe. W 2016 r. produkcja Avii odkupiła czeska grupa przemysłowa, która rok później doprowadziła do reaktywacji marki. Dzisiejsza Avia to auto nowej generacji spełniające najnowsze normy szkodliwych spalin Euro 6. Tatra to najstarsza fabryka samochodów w Europie Środkowej i druga w historii światowej motoryzacji. System Tatra koncepcji inżyniera Ledwinki to unikatowy w skali światowej zespół napędowy, a rama królewska z niezależnym zawieszeniem kół zapewnia duże zdolności terenowe. Tatra 815-7 8x8 wersja militarna jest jedną z najbardziej udanych wojskowych ciężarówek na świecie.

Republika Czeska ma długą tradycję w przemyśle lotniczym, który koncentruje się na dwóch głównych działalności: produkcji mniejszych samolotów dla lokalnego i regionalnego transportu, szkoleniowych i lekkich samolotów bojowych, samolotów sportowych, rolniczych, ultralekkich oraz szybowców. Jedną czwartą wszystkich ultralekkich samolotów sprzedawanych na całym świecie została wyprodukowana w Republice Czeskiej. Drugim co do wielkości segmentem przemysłu lotniczego jest produkcja części dla wielkich samolotów transportowych i wojskowych oraz śmi-

Kopalnia Węgla Brunatnego Turów.

głowców. Przemysł maszynowy jest podstawą gospodarki czeskiej. Czeskie firmy są aktywne głównie w produkcji obrabiarek, metalurgii oraz produkcji konstrukcji metalowych i ich elementów. Czeskie przedsiębiorstwa inżynierskie dostarczają kompletne wyposażenie przemysłowe, m. in. turbiny, maszyny budowlane, rolnicze oraz do przetwarzania żywności. Republika Czeska eksportuje prawie 90 proc. swojej produkcji maszynowej. Produkcja odnotowała wzrost dzięki nowym technologiom, takim jak nanotechnologia, zaawansowana elektronika, mechatronika, czy zautomatyzowane systemy.

Mistrzowie nanotechnologii

Eksport sprzętu medycznego z Republiki Czeskiej rejestruje obecnie znaczący wzrost. Czeskie firmy otrzymują kompleksowe profesjonalne zlecenia. W tym sektorze występuje znaczący udział innowacji, więc wiele zagranicznych firm finansuje tutaj własne badania i rozwój w współpracy z instytucjami naukowymi oraz uczelniami. Mówiąc o nowych technologiach, należy wspomnieć o czeskich firmach, które produkują nanowłókna w celach medycznych. Czechy to jedna z kolebek nanotechnologii. Współcześnie Republika Czeska jest światowym liderem w badaniach, rozwoju i przemysłowej produkcji nanowłókien. Dynamiczny rozwój tej gałęzi wraz z doskonałymi wynikami w obszarze badań i biznesu związane jest z opatentowaniem rewolucyjnego urządzenia wytwarzającego nanowłókna.

Republika Czeska jest również głównym producentem mikroskopów elektronowych. Przemysł elektryczny i elektrotechniczny reprezentuje więcej niż 14 proc. czeskiej produkcji, co czyni ją drugim co do wielkości sektorem gospodarki. Ponad 17 tys. firm zatrudnia ponad 180 tys. pracowników. Większość produkcji tego sektora jest eksportowana, głównie do Unii Europejskiej. Przemysł elektrotechniczny produkuje takie urządzenia jak silniki elektryczne, generatory, transformatory, systemy rozdzielni elektrycznych i urządzenia przelączające, kable oraz przewody izolowane. Do pozostałych sektorów produkcyjnych przemysłu elektrotechnicznego należą komputery i sprzęt biurowy, elektronika użytkowa, hardware oraz elektronika zautomatyzowana, sprzęt optyczny.

Technologie informacyjne mają dziś decydujący wpływ na czeską gospodarkę i społeczeństwo jako całość. Czeska Republika stała się dla zagranicznych inwestorów w tej branży bardzo atrakcyjnym i popularnym miejscem, zwłaszcza dla ich centrów rozwoju i outsourcingu IT. Czescy producenci oprogramowania są znanymi na całym świecie. Świetne opinie ma czeska przeglądarka internetowa seznam.cz. Jest to jedyna przeglądarka z krajów korzystających z alfabetu łacińskiego, która może konkurować z Google. Czesi to także

potężny przemysł zbrojeniowy, produkują m. in. stosowany na całym świecie niewykrywalny materiał wybuchowy semtex. Do głównych pozycji eksportowych czeskiego przemysłu zbrojeniowego należą środki transportu (36 proc. eksportu ogółem w 2019 r.), technika lotnicza (23 proc.) i amunicja (13 proc.). Są one wywożone przede wszystkim do innych państw członkowskich UE (34 proc. w 2019 r.) oraz na Bliski Wschód (27 proc.).

Zdrow jak Czech

Czeska służba zdrowia? To dla Polski na razie niedościgniony wzorzec. W 2008 r. miała tam miejsce reforma systemu i odtąd udający się do lekarza obywatel Republiki Czeskiej powyżej 18 roku życia płaci za wizytę 30 koron, czyli na nasze około 5 zł. Jeden dzień pobytu w szpitalu to wydatek w wysokości 60 koron (10 zł), dlatego hospitalizowani pacjenci często spędzają weekendy w domu. Wezwanie pogotowia ratunkowego w sytuacji, kiedy nie zachodzi bezpośrednie zagrożenie życia – jak zawał, udar, wypadek, etc. – kosztuje 90 koron (15 zł). Z opłat zwolnieni są zarabiający poniżej średniej krajowej oraz osoby, które leczą się przymusowo. Dzisiaj po zapłaceniu 90 koron (15 zł) każdy Czech ma niczym nieskrępowany dostęp do lekarzy specjalistów i nie musi miesiącami czekać na wizytę, bądź na badanie specjalistycznym sprzętem. W Polsce też można szybko dostać się do specjalisty, tyle że nie za 15, lecz za 200-250 złotych. Nader częste podwyżki wynagrodzeń definitywnie zahamowały odpływ czeskich medyków poza granice kraju.

Relacje państwo – Kościół katolicki w Czechach? Tu także Czesi stanowią dla nas niedościgniony wzór. W 2013 r. czeski parlament przegłosował ustawę o naprawieniu krzywd, poprzez wypłatę rekompensat za nieruchomości użytkowane obecnie przez jednostki komunalne lub osoby prywatne, które wcześniej należały do kościołów w Czechach. Odebrano im je za rządów komunistów. W zapisach ustawy została zawarta wypłata Kościołom przez 30 lat rekompensat o łącznej wysokości 59 mld koron, czyli 9,5 mld złotych. To około 2 mld koron rocznie. Największy udział w całym przedsięwzięciu miał Kościół katolicki (47,2 mld koron). W zamian za to zadeklarowano zaprzestanie wypłat wynagrodzeń dla duchownych z budżetu państwa do 2030 roku, na co szło rokrocznie 1,5 mld koron. W 2019 r. weszła w życie poprawka do ustawy z 2013 r., która zakłada opodatkowanie (19 proc.) odszkodowań wypłacanych Kościołom przez państwo za majątek, którego nie można zwrócić w naturze. Czeskie władze powiedziały wręcz Kościołowi „stop” i zakreśliły kurki z piędzmi. Co ciekawe, zwykłych obywateli Czech fakt opodatkowania pieniędzy dla Kościołów w ogóle nie rusza. Nikt nie protestuje i nie lata z kryzysami pod parlament.

Czeska kultura? Bardzo wysoka półka. Bohumil Hrabal to wybitny twórca światowej literatury, jego książki zostały przetłumaczone na 27 języków. To także Jaroslav Hašek, Egon Erwin Kisch, Josef Čapek czy Milan Kundera, pisarz i eseista, autor znanej na całym świecie „Nieznosnej lekkości bytu”, sfilmowanej w 1988 r. (7 nominacji do Oscara i Złotego Globu). Czeska kultura to zdobywca Oscarów reżyserzy Milos Forman („Lot nad kukukczym gniazdem”, „Amadeusz”) i Jiri Menzl („Pociągi pod specjalnym nadzorem”). Kiedyś znane było powiedzenie: „Co Czech, to muzykant”. Na przestrzeni dziejów Republika Czeska zrodziła kilku muzycznych geniuszy. Najśłynniejsi to Bedřich Smetana, Antonín Dvořák i Bohuslav Martinů, twórca m. in. kantaty „Otwieranie studni” oraz „Mszy polowej”. Czeski malarz i grafik Alfons Maria Mucha to jeden z czołowych przedstawicieli secesji i fin de siècle'u. Czechy wydały także wielu znamienitych aktorów, piosenkarzy i sportowców, a w hokeju na lodzie i tenisie ziemnym kraj ten to prawdziwa wylegarnia talentów.

Republika Czeska ma 10,7 mln obywateli, Polska bez mała 40 mln, czyli czterokrotnie więcej. A mimo to na niewielu Polach możemy mierzyć się w osiągnięciach z naszym południowym sąsiadem. Właściwie mielibyśmy szansę tylko w zaciętrzewieniu, zawiści, chamstwie, oszustwie, pijaństwie i w braku poszanowania dla prawa. Nic się u nas nie produkuje, stąd niewielki eksport. Polskiego malarstwa nikt za granicą nie chce oglądać, polskich piosenkarzy i zespołów nikt nie chce tam słuchać, nasi poeci i pisarze – poza kilkoma wyjątkami – nie istnieją na świecie, a nasza kinematografia to katastrofa. Na całym świecie patentuje się około 1,6 miliona wynalazków rocznie! Połowa z tej liczby pochodzi z USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Japonii i Niemiec. Z Polski pochodzi zaledwie około 20 wynalazków rocznie, czyli 0,002 proc. opatentowanych w Europie. Czesi mają sto razy więcej patentów w ciągu roku. A przed II wojną światową Polska zajmowała 5-6 miejsce w Europie pod względem liczby patentów. Technologiczna równia pochyła w pełnej krasie.

Sport? Lepiej nie mówić, z olimpiady w Pekinie wróciliśmy z podkulonymi ogonami (jeden brązowy medal). Lepsi od nas okazali się sportowcy z niewielkich Słowenii, Słowacji, Czech (genialna Ester Ledecka!!!), Węgier, Estonii, Łotwy, z biednej Białorusi, a nawet z Nowej Zelandii i Australii, niemających żadnych tradycji w sportach zimowych. To polscy komentatorzy sportowi ukuli terminy „dobre ósme miejsce”, „niezłe dwunaste” i „przyswoite dwudzieste pierwsze”. Dla 40-milionowego europejskiego kraju ósme miejsce reprezentanta nie może być miejscem „dobrym” – jest to po prostu porażka. I tyle.

Opracował Tadeusz Porębski
Fot. wikipedia

Stare Miasto w Pradze.

TANI SERWIS KOMPUTEROWY
18 zł/h, 24 h
Dojazd 0 zł
506 480 505

KUPNO-SPRZEDAŻ

ANTYKWARIAT KUPI ZA GOTÓWKĘ

ANTYKI, OBRAZY, SREBRA, MILITARIA I INNE
UL. DĄBROWSKIEGO 1
22 848-03-70 601-352-129

SOSNA opałowa, 602 770 361; 791 394 791

SPRZEDAM tanio, pralkę wirnikową ELECTRO-LINE PB65-8, tel. 668 305 523

MOTO

CAŁE i uszkodzone kupię, 504 899 717

KUPIĘ

miejsce garażowe Pięciolinii/Romera, tel. 692 119 987

NAUKA

HISZPAŃSKI, 507 087 609
MATEMATYKA, FIZYKA, 691 502 327

NIERUCHOMOŚCI

DZIAŁKI budowlane 800 m² k.Prażmowa, 602 770 361; 791 394 791

DZIAŁKI rekreacyjno-budowlane leśne, Prażmów, 602 770 361; 791 394 791

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI

"Van Der Zał"
pilnie i okazjnie sprzedaje tematy:
Pełną ofertę wraz ze zdjęciami otrzymasz drogą mailową.
Tel.: 601 720 840

Mieszkania: sprzedają:

- **Mokotów**, 147 m², 5 pok. ul. Cybernetyki, ochrona, garaż, wysoki standard, 601 720 840
- **Mokotów Górny**, 115 m², ul. Wielicka, 4 pok. zrobione, ładne, 601 720 840
- **Mokotów Górny**, Wiktorska 45 m², 2 pok. k. metra, 601 720 840/601 720 840
- **Mokotów**, 155 m², penthouse 4 pok., stan deweloperski, 601 720 840
- **Sadyba**, 550 m², wynajęte na hostel z najemcą na 10 lat, 2,7 mln. zł, 601 720 840
- **Starówka**, koło Rynku, 53 m², 2 pokoje, do wejścia, 601 720 840
- **Ursynów**, 61 m², 3 pok., I p., do wejścia, tylko 570 tys. zł, 601 720 840
- **Ursynów**, 3 pok., 58 m², c. 710 tys. zł, 601 720 840
- **Ursynów**, 65 m², 3 pok., cegl. c. 720 tys. zł, 601 720 840

DUŻY WYBÓR DOMÓW:

Sadyba, Mokotów, Wilanów, Powsin, Konstancin.
Zapraszamy do współpracy,
601 720 840

Domowy:

- **Dom Konstancin**, 70 m² + możliwość rozbudowy, cisza, spokój, c. 780 tys. zł, 601 720 840
- **Dom Górny Mokotów**, do remontu, 2,5 mln zł do neg., 601 720 840
- **Dom** ok. Góry Kalwarii, w stanie surowym 230 m² na działce 1300 m². Cicha, spokojna okolica, tylko 350 tys. zł, 601 720 840
- **Konstancin**, rezydencja 400 m²/3500 m², starodrzew, wysoki standard, 601 720 840
- **Konstancin Skolimów** 190/1200m², ładny zadbane dom, do wprowadzenia, 601 720 840
- **Mokotów Górny**, atrakcyjne domy na sprzedaż, od 200 do 450 m², 601 720 840
- **Mokotów Górny** dom, 300 m², świetny punkt, 601 720 840
- **Piaseczno Gołków**, 80 m² dom, działka 500 m², c. 630 tys. zł, 601 720 840
- **Ursynów**, pół bliźniaka, 610 m² na mieszkanie lub biuro, c. 3,8 mln. zł, 601 720 840,
- **Zalesie Dolne**, piękna rezydencja 310/3500 m²: piękny ogród, piękny dom, 601 720 840

Działki:

- **Działka** 1600 m² k.Konstancina (5 km), pod budowę domu, ładna, zielona, cisza, spokój, świetna cena, 601 720 840
- **Konstancin**, działka 3300 m², strefa A, dobra cena, 601 720 840
- **Chyliczki**, działka 5000 m² pod 5 bliźniaków, dla dewelopera lub mniejsze części po 1250 m² każda, 601 720 840
- **Chyliczki** 5700 m² pod mini osiedle bliźniaków lub pod rezydencję, 601 720 840
- **Pyry**, 1900 m², tuż przy ul. Puławskiej, c. 2 mln.200 tys. zł, superpunkt, 601 720 840
- **Wesoła** 63 000 m², inwestycyjna, blisko autostrady, 601 720 840
- **Wilanów**, 5000 m², pod bud.jednorodzinne, ładna działka, 601 720 840

Do wynajęcia:

- **Mokotów**, ul. Belwederska, 4 pokoje, 108 m², do wynajęcia 6500 zł/m-c, 601 720

Lokale handlowe:

- **Centrum 58 m²** z dobrym najemcą, tylko 830 tys., zł. 601 720 840
- **Biedronka**, z najemcą. Wieloletnia umowa, 601 720 840
- **Biurowiec**, 3000 m², Warszawa, dobry standard, z parkingiem na 75 samochodów, możliwość kupna 1/2 biurowca, 601 720 840,
- **Grochów**, ok. Ronda Wiatraczna 240 m², do wynajęcia, 18 tys. zł/m-c lub sprzedaż, c. 2.5 mln. zł, 601 720 840
- **Lokal** 240 m², Grochów, sprzedaż c. 2,8 mln zł, 601 720 840
- **Lokal handlowy** 120 m², z najemcą, okolice Nowego Świata, 601 720 840
- **Lokal** z wieloletnim najemcą, stopa zwrotu 9%, Górny Mokotów, 601 720 840
- **Mokotów** 70 m², lokal z najemcą, gastronomia, c. 1 mln 550 tys. zł brutto, wynajęty na 10 lat, 601 720 840
- **Sadyba**, lokal handlowy 110 m² do wynajęcia, wysoki standard, witryny przy głównej ulicy, 601 720 840
- **Ursynów**, 82 m², lokal handlowy z wieloletnim najemcą – na sprzedaż, 601 720 840

- **Ursynów-Kabaty**, 128 m² lokal z witrynami, dobry punkt, do wynajęcia, 11 tys/m-c, 601 720 840
- **Żoliborz**, 75 m², wynajęty na 10 lat, z najemcą, c. 1 mln 650 tys. zł, 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI "Van Der Zał"

pilnie szuka dla swoich klientów: mieszkań, apartamentów, domów, rezydencji, niezabudowanych działek gruntu w południowej części Warszawy (Konstancin, Piaseczno i okolice, Sadyba, Wilanów, Mokotów, Stegny, Ursynów, itd.).
Tel.: 601 720 840

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI "Van Der Zał"

pilnie poszukuje mieszkań i czteropokojowych do kupna bezpośrednio,
tel. : 601 720 840

POGRZEBOWE

USŁUGI POGRZEBOWE
Mokotów, Ursynów
ul. Rzymowskiego 35
tel: 691 193 581 24h
www.tobiasz24.pl

Usługi Pogrzebowe URSYNÓW

Tel. 24h: 600 399 199
Komisji Edukacji Narodowej 53
© 22 499 20 01

www.pogrzebursynow.pl

NAGROBKI już od 2899 zł
22/214 06 31
RATY 500 290 360
EKSPOZYCJA Wólka Węglowa ul. Palisadowa 15

OPIEKA NAD GROBAMI
tanio i solidnie
500 336 607

PRACA

DO SPRZĄTANIA bloków i terenów, 510 056 006; 509 318 602

GRUPA SERWISOWA
ZATRUDNI PANIE I PANÓW DO SPRZĄTANIA OSIEDLI MIESZKANIOWYCH NA URSYNOWIE (OKOLICE METRA STOKŁOSY/URSYNOW).
SPRZĄTANIE KLATEK I TERENU ZEWNĘTRZNEGO W GODZ. 6-14 OD PON.DO PT.
WYNAGRODZENIE 2800 – 3000 ZŁ NETTO.
PROSZĘ O KONTAKT POD NR 22 423 23 13

ZATRUDNIĘ na parking emeryta niepalącego, 691 473 778

ZATRUDNIĘ Panią do opieki nad starszą osobą (mężczyzna 83 lata, głównie leżący, trochę porusza się po mieszkaniu); poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek godz. 7-16; środa godz. 11-20 i co II-ga sobota godz. 7-14. Wynagrodzenie miesięczne zł. 2400,-. Telefon kontaktowy: 728 33 55 26 po 20

RÓŻNE

PRZYJĘ pralkę FRANIE (tylko Franie), 668 305 523
ZAPRASZAM NA SIATKÓWKĘ wtorki do godz. 22:00, ul. Koncertowa 14, 720 098 967

USŁUGI

AAA MALOWANIE
tanio, remonty, glazurnictwo
669 945 460

AA GLAZURA, terakota, remonty, 794 781 765
ANTENY TV SAT. Profesjonalne usługi RTV. Zadzwoni 501 700 315

STUDIO FRYZJERSKIE - ATELIER

ul. Kulczyńskiego 14
zaprasza
poniedziałek - piątek 11:00 - 19:00
sobota 10:00 - 15:00
tel. 510 792 383
Z tym ogłoszeniem rabat 20%

BEZPYŁOWE cyklinowanie, malowanie, gładzie 22 756 57 63, 502 093 588

DEZYNSEKCJA, skutecznie, 22 642 96 16

DOCIEPLANIE budynków, poddaszy, malowanie elewacji - kilkunastoletnie doświadczenie, 501 624 562

DOCIEPLANIE budynków, szybko, tanio, solidnie, tel. 502 053 214

ELEKTRYCZNE instalatorstwo, naprawa lamp i żyrandoli, 501 94 03 94

HYDRAULIKA, gaz, elektryka, 602 651 211

HYDRAULIK, naprawy, tel. 510 128 912

HYDRAULIK, pełen zakres, 601 81 85 81

KANCELARIA PRAWNA Marta Bisińska

Obsługa prawna firm i klientów indywidualnych

udzielanie porad, prowadzenie negocjacji, sporządzanie: umów, pism procesowych, odwołań
tel. 602 134 102

KOMPUTERY

pogotowie, ul. Na Uboczu 3, tel. 22 894 46 67, 696 37 37 75

KOMPUTERY

serwis, sprzedaż, FLYCOM, Pasaż Ursynowski 9, tel. 22 644 26 05, 601 737 777

MALOWANIE, 722 920 650
MALOWANIE, hydraulika, remonty, 501 050 907

NAPRAWA LAPTOPÓW
ELEKTRONIKA KOMPUTERY
CENTRUM SERWISOWE
ul. Meander 2 A
668 108 222

NAPRAWA SPRZĘTU AUDIO-TV-VIDEO

SONY, PANASONIC, LG, SAMSUNG I INNE

ul. Meander 2 A
668 108 222
pon.-pt. 11-19, sob. 10-14

NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA
DOJAZD GRATIS
tel. (022) 844 81 58

NAPRAWA lodówek, 602 272 464
NAPRAWA lodówki, pralki, 502 562 444

NAPRAWA 24h
chłodnie lodówki kostkarki do lodu
603-584-876

NAPRAWA pralek BOSCH, SIEMENS, WHIRPOOL, itp., 22 644 52 59, 501 122 888

OKNA, naprawy, serwis, 787 793 700

PRANIE

dywanów, wykładzin, kanap, 669 945 460

REMONTY, budowlane, ogrodzenia, 513 137 581

REMONTY, cyklinowanie tel. 510 128 912

ROLETY, plisy, moskitiery, żaluzje, producent, 602 380 218

STOLARKA, pełny zakres, naprawy, 22 641 54 84; 601 751 247

WIERCENIE, 602 380 218

ZDROWIE

ESPERAL odtrucia, gabinet, dojazd, 503 126 416

W SPRAWIE OGŁOSZEŃ DROBNYCH PROSIMY DZWONIĆ POD NUMER 509 586 627

STOMATOLOGIA Z NFZ

leczenie specjalistyczne, ogólnostomatologiczne, protetyka

Al. KEN 98, lok U-30

607 626 748

www.stomatologia-ken98.pl

STOMATOLOGIA

- stomatologia zachowawcza dorośli i dzieci
- protetyka
- ortodoncja
- chirurgia - implanty
- protezy natychmiastowe
- ekspresowe naprawy protez
- leczenie kanałowe pod mikroskopem
- pantomogram

PEŁNY ZAKRES

ul. Miklaszewskiego 9
☎ (22) 641 22 77,
☎ (22) 446 55 91

ul. Pileckiego 132
☎ (22) 894 58 68
• RTG

www.kaldent.pl

UMOWA z NFZ PROTETYKA ORTODONCJA na NFZ LECZENIE

pon.-pt. 9-19, sob. 9-13
KARTA STAŁEGO PACJENTA - BONIFIKATY

EKO-BUD

tel: 22 / 787 19 10
komórkowy: 602 627 232
okna@eko-bud.com.pl
okna drzwi rolety parapety bramy garażowe
SPRZEDAŻ * MONTAŻ * DORADZTWO

BIURO HANDLOWE
WARSZAWA- URSYNÓW
ul. Roentgena 45, lok 4B
tel/fax: 22 / 644 73 63
ursynow@eko-bud.com.pl

BIURO HANDLOWE
WOŁOMIN
ul. 1-go Maja 26B
tel/fax: 22 / 787 1646
wolomin@eko-bud.com.pl

Co nowego w „Alternatywach”?

5.03 (sob.) 20:00

Wczasy

Emocjonalne, pisane po polsku teksty, a także przebojowość, oryginalne teledyski i żywiołowe koncerty duetu Wczasy sprawiły, że o zespole szybko zrobiło się głośno. Debiutancka płyta „Zawody” podbiła serca słuchaczy i recenzentek, a po jej premierze zespół zagrał na największych festiwalach. Wczasy wykonają w „Alternatywach” również materiał ze swojej drugiej, równie udanej płyty – „To wszystko kiedyś minie”.

6.03 (niedz.) 12:00

„Wilki i trzy świnki oraz leśniczy, co strzeże dziczy” tekst Katarzyna Staniewska 70 min.

Zapewne wszyscy znamy baśni braci Grimm o wilku i trzech świnkach. Porywający spektakl lalkowy aktorów lubelskiego Teatru Andersena to wariacja na temat dalszych losów bohaterów tej baśni. W błyskotliwy i zabawny sposób opowiada, co mogło stać się z wilkiem po jego tajemniczym zniknięciu, korzystając

z przy tym z klasycznych baśni braci Grimm. Spektakl dotyczy tematyki stereotypów i lęków przed nieznanym, a także rzuca wyzwanie tak częstej dziś niechęci do zrozumienia drugiej osoby, jej wyborów czy kultury. Widzowie będą mieć okazję zobaczyć aż cztery rodzaje lalek teatralnych oraz kolorowy teatr cieni – z muzyką na żywo! Ten spektakl to wspaniała rozrywka dla całej rodziny, która pozwala zakochać się w prawdziwym teatrze lalek.

8.03 (wt.) 19:00

Pokaz filmu „Bo we mnie jest seks” oraz spotkanie z Katarzyną Klimkiewicz i Marią Dębską reż. Katarzyna Klimkiewicz Polska 2021 | 105 min.

Jeden z najlepszych tytułów ostatniego Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych. Warszawa, lata 60. Przed ekranami czarno-białych odbiorników zasiadają miliony Polaków. Nagle ich wzrok przykuwa Kalina Jędrusiak, aktorka i piosenkarka. Wnosi koloryt do szarej rzeczywistości. Żyje na własnych zasa-

dach, co nie zawsze podoba się przedstawicielom władzy... Po pokazie odbędzie się spotkanie z reżyserką Katarzyną Klimkiewicz i aktorką Marią Dębską, które poprowadzi krytyczka filmowa Kaja Klimek.

9.03 (śr.) 19:00
„Holland. Biografia od nowa” – spotkanie z Agnieszką Holland i Karoliną Pasternak

Żadna polska reżyserka nie odniosła tak wielkiego sukcesu jak Agnieszka Holland. Jest ikona? i – jak czasem mówią o niej młodzi – matka? chrzestna? całego pokolenia filmowców. Lecz dopiero w książce „Holland. Biografia od nowa” odsłania prawdę o swoim życiu. Jak się pracowało i tworzyło w męskim świecie kina? Jak wyglądało jej dzieciństwo po tragicznej śmierci ojca? Dlaczego spośród wielu utalentowanych polskich filmowców właśnie ona zrobiła karierę na Zachodzie? Jak odnalazła się w Paryżu jako samotna matka – uchodźczyni? Dziennikarka filmowa Karolina Pasternak dzięki niezwyklej relacji z Agnieszką Holland stworzyła pełną nieznanym i zaskakujących faktów biografię wybitnej reżyserki. O tym wszystkim opowiedzą podczas spotkania z „Alternatywach”. Wstęp wolny, obowiązują wejściówki.

10.03 (czw.) 18:00

The Best of Warsaw Animation Film Festival 2021

Przegląd najciekawszych animacji dla dorosłego widza nagrodzonych w ramach 3. edycji Warszawskiego Festiwalu Filmów Animowanych. Pokażemy wyjątkowe tytuły z różnych stron świata, wyróżnione w trzech konkursowych blokach (Konkurs główny, Konkurs na najlepszy film o tematyce ekologicznej oraz Konkurs na najlepszy animowany horror). Uwaga: animacje z angielskimi napisami.

Bilety i bezpłatne wejściówki dostępne w recepcji „Alternatyw” i oraz online: alternatywy.art.

URSYNOWSKIE
CENTRUM KULTURY
ALTERNATYWY

Dla wszystkich

Nagrodę za rozwiązanie otrzymuje Alicja Zawadzka
Odpowiedzi proszę zgłaszać telefonicznie 22 648-44-00
we wtorek między godz. 12.00 a 12.30.
Nagrodę można odebrać w środę w godzinach 10-20.

			6		2		
3	6					9	
	2	4	9				8
2			7	3			5
	5					4	
					5		6
	4		2		7		1
6							
7	1	9					2

5				9	3		4
9						2	5
	4			6			
	3	6	8	1			
	9			6		4	
		2			7		
		8	5		4		7
				8			3

Ważne telefony

Ursynów

Urząd Dzielnicy
al. Komisji Edukacji Narodowej 61
Centrala 22 443 71 00
fax 22 443 72 91
Informacja Wydziału Obsługi
Mieszkańców 22 443 72 00
22 443 71 56
22 443 73 01
Policja 603 19 78 lub 112
Straż Miejska 986, 22 596 71 70
Straż Pożarna 998, 22 596 71 70
Ośrodek Pomocy Społecznej
22 544 12 00

Mokotów

Urząd Dzielnicy
ul. Rakowiecka 25/27 22 443 64 00
Wydział Obsługi Mieszkańców
22 443 65 00
22 443 65 01
Urząd Skarbowy 22 502 00 00
Pogotowie Ratunkowe 999
22 844 04 46
Policja 22 603 11 88
Straż Miejska 986, 22 649 40 90
Straż Pożarna 998, 22 844 00 71

Wilanów

Urząd Dzielnicy
ul. Franciszka Klimczaka 2 22 44 35 000
Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Przyczółkowa 27A 22 648 22 26
22 842 32 61
Policja 986, 852 16 00
Straż Miejska 22 596 71 40
Straż Pożarna

Lesznowola

Urząd Gminy
ul. Gminnej Rady Narodowej 60
757-93-40 do 42;
757-92-71; 757-90-02;
faks 757-92-70
Pogotowie Ratunkowe 999
Pogotowie Ratunkowe
(całodobowy ostry dyżur)
ul. Kościuski 9 756-75-11
Ośrodek Zdrowia
w Nowej Iwicznej 701-49-10
Ośrodek Zdrowia
w Magdalence 757-99-64
Ośrodek Zdrowia
w Mrokwie 756-15-92
Ośrodek
Pomocy Społecznej 757 92 32
Policja 757-93-90, 757-93-86
Komenda Powiatowa Policji
756-70-17, 756-75-01
Straż Pożarna 757-05-98, 757-22-27
Straż Miejska 986, 750-21-60
Pogotowie gazowe 992, 750-38-85
Pogotowie energetyczne 991
756-30-53, 756-30-54

Pani

Danucie Jodłowskiej-Pietrzak

przekazujemy wyrazy
szczerego współczucia

z powodu śmierci

MAMY

Wójt Gminy

oraz koleżanki i koledzy
z Urzędu Gminy Lesznowola

Pani

Bożennie Korlak

Przewodniczącej
Rady Gminy Lesznowola

składamy wyrazy głębokiego
współczucia

z powodu śmierci

BRATA

Wójt Gminy Lesznowola, Radni
i Sołtysi Gminy Lesznowola
oraz pracownicy Urzędu

Koleżance

Ewelinie Bąbała-Zielińskiej

oraz

Koledze

Marcinowi Zielińskiemu

wyrazy głębokiego współczucia z
powodu śmierci

TATY I TEŚCIA

składają

Dyrekcja i Pracownicy
Ursynowskiego Centrum
Sportu i Rekreacji

E.Leclerc

URSYNÓW

Oferta ważna
od 03.03 do 08.03.2022 r.

życzy Paniom wspaniałego

Dnia Kobiet

39⁹⁹ 1 szt. **44,99**

kubek
w pudełku
prezentowym
różne rodzaje

**11%
TANIEJ**

Z KARTĄ
**25%
TANIEJ**

29⁹⁹ 1 kompl.

cena z kartą
cena bez karty **39⁹⁹** 1 kompl.

Szklanki termiczne 2 szt.
400 ml
Florentyna

29⁹⁹ 1 szt.

cena z kartą
cena bez karty **32⁹⁹** 1 szt.

Bombonierka Merci
400 g
Storck
cena za 1 kg = 74,97 / 82,42

**23%
TANIEJ**

9⁹⁹ 1 bukiet. **12,99**

Tulipan cięty 5 szt.
Tomaszewski

**20%
TANIEJ**

7⁹⁹ 1 bukiet. **9,99**

Goździk cięty 7 szt.
Tomaszewski

**17%
TANIEJ**

13⁹⁹ 1 szt. **16,99**

Kalanchoe Calandiva
Tomaszewski

Z KARTĄ
**10%
TANIEJ**

25⁹⁹ 1 szt.

cena z kartą
cena bez karty **28⁹⁷** 1 szt.

Czekolada Lindt
300 g
Lindt
różne rodzaje
cena za 1 kg = 86,63 / 96,63

E.Leclerc
URSYNÓW

PIĘKNY OGRÓD

my to mamy!

Szanowni Klienci,
zapraszamy
do namiotu zewnętrznego
z artykułami
ogrodniczymi

Oferta ważna od 03.03 do 08.03.2022r. lub do wyczerpania zapasów. Wszystkie ceny wyrażone są w zł i zawierają podatek VAT. Ceny dotyczą produktów bez dekoracji. Oferta dotyczy sprzedaży detalicznej. Niektóre produkty nie są dostępne w każdym sklepie. Informacje na ten temat i regulamin Promocji dostępne w Punkcie Obsługi Klienta sklepu. Oferta gazetki i Promocja dotyczą sklepu: HIPERMARKET URSYNÓW, Warszawa ul. Ciszewskiego 15 róg Komisji Edukacji Narodowej

E.Leclerc
HIPERMARKET
URSYNÓW

📷 foto.e-leclerc.pl 📱 leclerc.pl

Hipermarket czynny
pon. - sob.: 7.00 - 22.00
niedz. handlowa: 7.00 - 22.00

Hipermarket Warszawa Ursynów
ul. Ciszewskiego 15
róg Komisji Edukacji Narodowej
tel. (22) 389 86 00
www.eleclerc.pl

dojazd autobusami:
192, 179, 185, 193, 195, 209, 148, 503, 166 stacja metra: Stokłosy, Imielin

GALERIA
KEN
CENTER

📱 galeriakencenter
Galeria czynna
pon. - sob.: 10.00 - 21.00
niedz. handlowa: 10.00 - 20.00